12 ՀՈՒԼԻՍ 1994, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 130 (633)

Ազգ

Azg
armenian daily

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.
LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS
Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից
ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀՈՒՅՔ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ՎԵՀԱԺՈՂՈՎ

Թուրքիան դեմ է ԵԱՀԽ դիտորդների այցելությանը

Վիեննայում ի հայտ եկան նոր մոտեցումներ

ՏԻԳՐԱՆ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Վիեննայում հրապարակվեցին մեզ համար անսպասելի նոր մոտեցումներ», այս հայտարարությամբ հանդես եկավ ՀՀ Գերագույն խորհրդի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը, ամփոփելով հուլիսի 4-8-ը Ավստրիայի մայրաքաղաքում տեղի ունեցած ԵԱՀԽ միջխորհրդարանական վեհաժողովի երրորդ լիագումար նիստի արդյունքները:

Հայաստանի պատվիրակության անդամներն իրենց ակտիվ մասնակցությունն են բերել երեք հանձնաժողովների աշխատանքներին. առաջին՝ քաղաքական հարցերի եւ անվտանգության (Բաբկեն Արարքցյան), երկրորդ՝ տնտեսական հարցերի, գիտության, տեխնոլոգիայի եւ շրջակա միջավայրի (Հարություն Կարապետյան) եւ երրորդ՝ ժողովրդավարության, մարդու իրավունքների եւ մարդասիրական հարցերի (Աշոտ Ոսկանյան): Հանձնաժողովների աշխատանքի արդյունքում ընդունվել է Վիեննայի հռչակագիրը, որի մեջ բացի վերը նշված երեք հիմնական կետերից, մտել է նաեւ նախկին Հարավսլավիայի հարցը:

74 կետից բաղկացած հռչակագրի 34-38 կետերը նվիրված են Ղարաբաղի խնդրին: Նշված հինգ կետերում նշված է, թե Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը շարունակվում է 1988-ի թվից, որի հետեւանքով զոհվել է 1000 մարդ, հայտնվել են 1 միլիոնից ավելի փախստականներ: Կրկին հիշեցված է, որ 1992-ին մարտին հակամարտության խաղաղական կարգավորման համար ստեղծվել է ԵԱՀԽ Մինսկի խումբը, որը ԵԱՀԽ կենտրոնական մարմինն է:

Ընդ որում, փաստաթղթի վերջում նշված հիմնական անհրաժեշտ եզրակացության մեջ ԵԱՀԽ-ն իր աջակցությունն է հայտնել ԵԱՀԽ Մինսկի խմբին եւ ԵԱՀԽ սկզբունքների ներքո ընթացող բանակցությունների ընթացքին:

Բաբկեն Արարքցյանը հայտնեց, թե Լեռնային Ղարաբաղի հարցին վերաբերող կետերի առթիվ Թուրքիան եւ Ադրբեջանը առաջարկ էին ներկայացրել, որտեղ նշվում էր, թե «Լեռնային Ղարաբաղը Ադրբեջանի տարածք է, Ադրբեջանի 1/4-ը օկուպացված է հայկական ուժերի եւ ոչ կանոնավոր ուժերի կողմից»: Սակայն ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչը ելույթ է ունեցել եւ նշել, թե այդ ձեւակերպումները 3 կետով իր համար անընդունելի են: Նա ասել է, որ Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը, ըստ Մինսկի խմբի, պետք է հետագա բանակցությունների հարց լինի, ուստի անհասկանալի է Ադրբեջանի տարածք հիշատակելը: Նա կասկածի տակ է առել նաեւ 1/4-ով Ադրբեջանի տարածքի օկուպացումը, եւ անընդունելի համարել նաեւ «հայկական ուժեր» ձեւակերպման օգտագործումը: Այդ պատճառով էլ առաջարկը չի ընդունվել: Ղարաբաղի հարցը քննարկվել է նաեւ Էլիասոն-Կազիմիրով-Արարքցյան-Գուլիեւ հանդիպման ժամանակ: Ադրբեջանական կողմի հիմնական մտավախությունն է եղել, թե եթե առաջին փուլով զինադադար հաստատվի եւ դիտորդներ ուղարկվեն, ապա ինչ-ինչ պատճառներով հայկական կողմը կարող է հետաձգել հաջորդ քայլերի իրականացումը:

Բաբկեն Արարքցյանը նշեց, թե առաջին անգամ քննարկման խնդիր դարձավ ինքնորոշման հարցը, որը մտավ նաեւ փաստաթղթերի մեջ: Ի դեպ, ինքնորոշման դեմ են դուրս եկել Իսպանիան եւ Թուրքիան: Թուրքիան մինչեւ անգամ հայտարարել է, թե իր երկրում չկան ազգային փոքրամասնություններ:

Ընդ որում, երբ հարց է արծարծվել, որ ԵԱՀԽ դիտորդները ժամանեն Թուրքիա եւ ուսումնասիրեն իրերի վիճակը, Թուրքիայի ներկայացուցիչը մերժել է: «Սա խայտառակ արտահայտություն է Թուրքիայի դեմ», ասել նա:

Առաջադրվել է նաեւ 6 հազ. խաղաղապահականների բանակցման մասին հարցը: Բաբկեն Արարքցյանը նշեց, որ ինքնորոշման հարցը արդեն հասունացել էր, եւ ուր թե ոչ պետք է առաջ քաշվեր, բայց անսպասելի է, որ այդքան մեծ ծավալով շրջանառության մեջ է դրվել եւ լինելու տեղ կիրառվել Թուրքիայի դեմ: Իսկ ինչ վերաբերում է Լեռնային Ղարաբաղի հարցում ԵԱՀԽ եւ ռուսական ծրագրերի մերձեցմանը, ապա նրա կարծիքով, «մոտեցնելու հարկ չկա»: «Գաղափարախոսությամբ դրանք նույնն են, հիմնական հարցն այն է, թե դա ԵԱՀԽ-ինը կլինի, թե Ռուսաստանինը», ասաց նա:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Նոր քաղաքականություն քրդերի նկատմամբ

ԱԹԵՆՔ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Հանրապետության ձայն» օրաթերթի հուլիսի 8-ի համարի համաձայն, Թուրքիայի վարչապետ Չիլլերը, որի կառավարությունը սաստկացրել է քրդերի կազմակերպված ապստամբության դեմ ուղղված գործողությունները, հայտարարել է, թե Թուրքիան կփոխի իր քաղաքականությունը քրդերի նկատմամբ եւ նրանց հնարավորություն կընձեռի օգտվել ինքնուսուցանումից եւ դասավանդել քրդերեն: Նույն օրաթերթի հուլիսի 9-ին լույս տեսած մեկ այլ համարում նշվում է, որ Նախագահական պալատի պաշտոնյաները՝ «Իմաստունների» խումբը, պահանջել են արձանել «Նորաժամ Թուրքիա» խորհրդարանական խորհրդի հանձնաժողովը, նաեւ որ Թուրքիայի խորհրդարանը խափանում է ժողովրդավարության հիմնական կանոնները. քաղաքական իշխանությունները հանձնում են հույժ պաշտոնավորների անձնական իրավունքը եւ ձերբակալում նրանց: Վկայակոչվում է նաեւ Թուրքիայի մարդու իրավունքների լիազոր խախտման հարցի արծարծումը «Միջազգային ներման» մեջ:

Լուկաշենկոն Բելառուսի նախագահ

ՄԻՆՍԿ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, WSJ: Ամփոփվեցին Բելառուսում երեկ կայացած նախագահական ընտրությունների արդյունքները. ձայների գերազանց առավելությամբ՝ 81 տոկոս, նախագահ ընտրվեց Ալեքսանդր Լուկաշենկոն, որի ընտրական կարգախոսն էր երկրում կոռուպցիայի դեմ պայքարը: Լուկաշենկոյի անմիջական մրցակից՝ խորհրդարանի խոսնակ Վյաչեսլավ Կեբիչը ստացավ ընդամենը 14 տոկոս: Ընտրական արդյունքների ամփոփումից հետո վերջինս հրաժարվեց իր պաշտոնից:

■ *Կուչման Ուկրաինայի նախագահ: Ընտրապայքարը երկրում տնտեսական փաստարկների եւ Ռուսաստանի հետ հարաբերությունների սերտացման վրա հիմնվելով, Ուկրաինայի նախկին վարչապետ Լեոնիդ Կուչման իր անմիջական մրցակից՝ նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկի հետ անցկացված 2-րդ անգամ «երկրորդ փուլային» հետո, ըստ նախնական արդյունքների, պաշտոնից զրկված հաղթանակ, երկրի ընտրողների հավանությամբ ձայների 53 տոկոսը. 7-ով ավելի է, քան մրցակիցը:*

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Երբ պատերազմը վերսկսվի, Ադրբեջանը նոր պարտություն կկրի

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՄՆԱՐԿ: Անցած շաբաթ ԱՄՆ Կոնգրեսում արտաքին քաղաքականության հարցերին նվիրված ունկնդրումների ընթացքում քննարկվեց Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը: Արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ, Ինդիանայի նահանգից ժողովրդավար կոնգրեսական Լի Համիլտոնի հարցին պատասխանեց ԱՊՀ-ում ԱՄՆ-ի հատուկ հանձնարարությունների դեսպան Ջեյմս Քոլինզը: Նա մասնավորապես հայտարարեց. «Երբ պատերազմը վերսկսվի, ապա միանգամայն պարզ է, որ հայերը նոր տարածքներ կգրավեն, իսկ ադրբեջանցիները նոր պարտություն կկրեն»: Միեւնույն ժամանակ Քոլինզը նշեց, որ «երկու կողմերն էլ հյուծված են եւ ընդունում են այն փաստը, որ հակամարտությունն անհնար է լուծել ռազմական եղանակով»: Քոլինզը տխրությամբ հայտնեց Ադրբեջանին ԱՄՆ-ի օգնության վրա Կոնգրեսի սահմանած արգելքի պահպանման առթիվ, ասելով, որ «այդ պատժամիջոցները սահմանափակում են Ադրբեջանում բարենորոգումները խրախուսելու մեր հնարավորությունները»:

ՀՅՈՒՍ. ԿՈՐԵԱ

Կիմ Իր Սենի մահը կարագացնի՞ վարչակարգի տապալումը

ՓԵՆՅԱՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, ՓՄՏՏ: Ուրբաթ օրը 83 տարեկան հասակում սրտի կաթվածի հետեւանքով մահացած Կիմ Իր Սենին փոխարինողի հարցն է շահագրգռում այժմ բոլորին, հատկապես նրանց, ովքեր հուսադրված հետեւում էին Ժնեւում սկսված ամերիկա-հյուսիսկորեական բանակցություններին: Կորեական թերակղզու հյուսիսային մասում միջուկային վտանգավորության նվազման ինքնությունը ստանձնելու հնարավորության շուրջ: Այդ շրջանակներում մեծ հույսով էին սպասում հուլիսի 25-ին, երբ Հս. Կորեայի նախագահը ընդունելու էր Հարավային Կորեայի նախագահ Կիմ Յան Սեմը 1945 թ.-ից ի վեր, երբ թերակղզին բաժանվեց, առաջին անգամ էին բանակցությունների սեղանի շուրջ նստելու: Ժամանակակից պատմության մեջ ամենաերկար բացարձակապետի՝ 45 տարի երկիրը կառավարած նման դիկտատորի Կիմ Իր Սենին, դիտորդների կարծիքով, հավանական է, որ կփոխարինի որդին՝ «զավակաստանից» Կիմ Չեն Իրը: Երեւի այդպես, երկրի զինված ուժերի հրամանատարությունը եւ ներքին գործերի նախարարությունը նույնպես էին նրա հայտարարությամբ, թե նրան են ընդունում որպես նոր ղեկավար: Սակայն, նկատի ունենալով երկրի տնտեսության անկումային վիճակը եւ «զավակաստանը» անձնավորական լինելը, ամերիկյան այլ բյուրոներից ոմանք մի ճանի ամիսներ կյանք են խոստանում Հս. Կորեայում կոմունիստական վարչակարգին: Այնուամենայնիվ, Հս. Կորեայում սուգ հայտարարված է 9-օրյա սուգ: Մայրաքաղաքում մինչեւ օգի ավարտը:

ԵՎՐԱՍԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Ստրասբուրգի արդյունքները պարզ չեն

Հուլիսի 10-ին ռուսական «Վեստի» հեռուստածրագիրը տեղեկացրեց, թե Ստրասբուրգում կայացած Եվրախորհրդի հերթական նիստում քննարկվել է նաեւ ղարաբաղյան խնդիրը: Նիստին մասնակցել է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի պատվիրակությունը՝ ԳԽ նախագահի պաշտոնակատար Կարեն Բաբուրյանի գլխավորությամբ: Պատվիրակության կազմում էին նաեւ նրա քաղաքական հարցերով խորհրդական Վալերի Աբրահամյանը եւ Արմեն Մելիք-Շահնազարյանը: Ադրբեջանական պատվիրակությունը գլխավորում էր Միլլի մեջլիսի անդամ Հուսեյնաղու Գաջիեւը:

Ցավոք, Հայաստանի պաշտոնական աղբյուրները՝ արտգործնախարարության լրատվական կենտրոնն ու նախագահի աշխատակազմը, հերթական անգամ մեզ զարմացրեցին իրենց սուր անտեղյակությամբ՝ հայտարարելով, թե ընդհանրապես տեղյակ չեն այդ քննարկումների մասին: Մենք չկարողացանք պարզել նույնիսկ, թե ընդհանրապես մասնակցե՞լ է արդյոք Հայաստանի պատվիրակությունը այդ քննարկումներին:

ՆԵԱՊՈԼ

Յոթնյակը կօգնի Ռուսաստանին եւ Ուկրաինային

ՆԵԱՊՈԼ, 10 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Յոթնյակը պատրաստվում է աջակցել Ռուսաստանի բարեփոխումներին. այդ մասին ասվում է Նեապոլի գագաթաժողովի եզրափակիչ հայտարարության մեջ, որը հրապարակեց Իտալիայի Նախարարների խորհրդի նախագահ Սիլվիո Բեռլուսկոնին, տնտեսական հարցերի քննարկումից հետո:

Հայտարարության մեջ Ռուսաստանին նվիրված է առանձին բաժին: Առաջատար արդյունաբերական պետությունների ղեկավարները ընդունում են Ռուսաստանի բարեփոխումների պատմական նշանակությունը եւ ընդգծում այն պատասխանատվությունը, որով այս երկրի ղեկավարությունը օժտված է տնտեսական ու քաղաքական վերափոխումների իրականացման համար:

Բեռլուսկոնին մասնավորապես հայտարարեց, որ Յոթնյակը Մոսկվային կոչ է անում կատարելագործել տնտեսության մեջ մասնավոր կապիտալ ներդրումների զարգացման եւ արտաքին առեւտրի ընդլայնման համար: Նա ընդգծեց Ռուսաստանի համար արտաքին շուկաներ դուրս գալու մեծ կարեւորությունը: Իտալիայի վարչապետը հիշեցրեց, որ Յոթնյակը պատրաստակամ է շարունակել Ռուսաստանին Արեւմուտքի ու ասիական երկրների գլխավոր համաձայնագրերի՝ ԳԱՏՏ-ի մեջ ընդգրկելու աշխատանքը, որպեսզի նրա համար խարխլվեն տնտեսական սահմանափակումները եւ արտաքին առեւտրի մասնակցությունը միջազգային շուկաներ: Գագաթաժողովի մասնակիցները ընդունեցին 1995 թ. հերթական հանդիպումը Հալիֆաքսում անցկացնելու Կանադայի հրավերը:

Մինչեւ այդ հերթական հանդիպումը Յոթնյակը հույս ունի անցկացնել «Գործակցության Ուկրաինայի տնտեսության բարեփոխման նպատակով» միջազգային խորհրդաժողով: Այդ երկրի իրավիճակը լրջորեն մտահոգում է առաջատար արդյունաբերական պետությունների ղեկավարներին: «Մենք հույս ունենք տեսնել կայուն եւ անկախ Ուկրաինա», ասվում է փաստաթղթում: Դրանում հույս է հայտնվում, որ Ուկրաինան որպես ոչ միջուկային տերություն կմիանա միջուկային զենքը չտարածելու պայմանագրին:

«Տնտեսական ընդհանուր բարեփոխման դեպքում Ուկրաինան կարող է խոշոր վերափոխումների ակնկալել հաջորդ երկու տարիներին, ավելի քան 4 մլրդ. դոլար միջազգային ֆինանսական օգնություն: Այս առումով մենք պատրաստ ենք երկարաժամկետ օգնությունը, ասվում է փաստաթղթում: Որպես հաջորդ քայլ, մենք պատրաստ ենք Ուկրաինային հատկացնել ընդհանուր մինչեւ 200 մլն դոլար»: Հետագայում գործի կդրվեն միջազգային մյուս ֆինանսական հաստատությունների օգնությունը»:

Տես նաեւ # էջ 5

ԿԱՀԻՐԵ

ՊԱԿ-ի կենտրոնատեղը տեղափոխվեց Գազա

ԿԱՀԻՐԵ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, WSJ: 12 տարի Թունիսում գործելուց հետո այսօր Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության կենտրոնատեղը տեղափոխվեց Գազա: Թունիսի նախագահական պալատում հրաժեշտի ընդունելությանը մասնակցելուց հետո, իր անմիջական օգնականներին դեպի Գազա ճանապարհեց նաեւ ՊԱԿ-ի ղեկավար Յասեր Արաֆաթը: Համենայն դեպս, դեռեւս որոշ ժամանակ Թունիսում կմնա ՊԱԿ-ի արտաքին գործերի «նախարարությունը», որի ղեկավար Ֆարուկ Կադդումին այսօր առավոտ BBC-ի թղթակցին հայտնեց, թե իր գերատեսչությունն այսուհետեւ գլխավորապես կզբաղվի պաղեստինյան ինքնավարության համար նախատեսված ընթացիկ հաստատումների տարածման եւ առեւտրական հարցերով, այժմ, երբ, փաստորեն, Գազայի շրջանի ենթակառուցվածքի ստեղծումը պետք է սկսել զրոյից: Հիշեցնենք, որ 1982 թ.-ին էր ՊԱԿ-ի կենտրոնատեղը Բեյրութից տեղափոխվել Թունիս, Լիբանանի վրա իսրայելական ներխուժումից հետո:

digitised by A.R.A.R.@

ՂԱՐԱԲԱՂՅԱՆ ՀԱՐՑ

Տեր-Պետրոսյան. «Մեր նպատակը Եվրոպան եվ Ռուսաստանը հաշտեցնելն է»

Հուլիսի 8-ին, զարնանային զորակոչին նվիրված խորհրդակցությանը ելույթ ունեցավ ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Նրա ելույթի մեծ մասը վերաբերում էր ղարաբաղյան հիմնախնդրի խաղաղ կարգավորմանը: Ըստ նախագահի, Հայաստանը, Ադրբեջանը եւ ԼՂՀ-ն պատրաստ են խաղաղության, սակայն խնդրի լուծումը բարդանում է Եվրոպայի եւ Ռուսաստանի միջեւ գոյություն ունեցող հակասությունների պատճառով: «Արեւմուտքը ոչ մի դեպքում չի ցանկանում այս խնդրի լուծման գործում գլխավոր դերը Ռուսաստանին հատկացնել: Ներկայումս մեր բոլոր ջանքերն ուղղված են Եվրոպան եւ Ռուսաստանը «հաշտեցնելուն»: Հույս կա, որ դա կիրականանա: Արեւմուտքը պատրաստ է զիջումներ անել Ռուսաստանին, ԼՂՀ-ի խնդրի լուծման գործում նրան ընձեռել վճռորոշ դերը: Նա նույնիսկ պատրաստ է նրան, որ խաղաղարար ուժերը կազմված լինեն հիմնականում ռուսաստանյան զինված ուժերից, թեեւ, հնարավոր է, որ սիմվոլիկ մասնակցություն ունենան նաեւ այլ երկրներ, մասնավորապես, ԱՄՆ-ի եւ եվրոպական ոչ մեծ երկրներ: Ղարաբաղում խաղաղությունը կախված է ԼՂՀ-ի եւ Ադրբեջանի միջեւ բաժանարար ուժերից, իսկ այդպիսի ուժեր իրականում կարող է տրամադրել միայն Ռուսաստանը», հայտարարել է Տեր-Պետրոսյանը: Ըստ նախագահի, ներկայումս Վիեննայում անցկացվող ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի ինը երկրների ներկայացուցիչների նիստում հիմնականում քննարկվում են Հայաստանի առաջարկությունները: «Հայաստանը եւ ԼՂՀ-ն համաձայն են խաղաղ կարգավորմանն ուղղված բոլոր առաջարկություններին, ստորագրել են ռուսաստանյան բոլոր ծրագրերն ու ԵԱՀԽ-ի նախաձեռնությունները», հայտարարել է Լ. Տեր-Պետրոսյանը: ՆՏ

■ ***ՀՀ ԳԽ պատգամավորների ընտրության կենտրոնական հանձնաժողովի նիստը չկայացավ:*** *Հուլիսի 8-ին ՀՀ ԳԽ պատգամավորների ընտրության կենտրոնական հանձնաժողովի նիստը, որ ի թիվս այլ հարցերի պետք է քննարկեր Երեւանի Մաշտոցի շրջանի Գեւորգ Չաուշի թիվ 40 ընտրատարածքի պատգամավորության թեկնածուներ Վահան Անթոսյանի եւ Հրայր Եղիազարյանի գրանցման մերժման հետ առնչված դիմում-բողոքների ուսումնասիրությունների արդյունքները, չկայացավ քվորումի բացակայության պատճառով: Նիստը տեղափոխվեց հուլիսի 12-ը:* ՆՏ

ՆԵՐՔԻՆ ԿՅԱՆՔ

Կուսակցությունները թերահավատ են քաղաքական ակտիվացումների հանդեպ

Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության նախագահ Աշոտ Նավասարդյանը Հայաստանի ներքաղաքական վերջին շրջանի անցուդարձը գնահատեց որպես ԱԺՄ-ի նախընտրական արշավի դրսեւորման ձեւ: «ՀՀ ԳԽ լիազորությունների ժամկետների ավարտին մնացել է մոտ 10 ամիս, իսկ նախընտրական արշավը վաղուց ի վեր սկսված է: Ինչպես ԱԺՄ-ն, այնպես էլ մյուս կուսակցությունները եւ առանձին անհատներ կատարում են նախընտրական աշխատանքներ: Չեմ կարծում, թե խորհրդարանի լուրջ փոփոխություններ տեղի կունենան դրանց հետեւանքով», հայտնեց պարոն Նավասարդյանը:

«Հուլիսի 6-ին խորհրդարանի նիստում իմ ելույթի մեջ ես ներկա վիճակը գնահատեցի որպես ճգնաժամային, սակայն, ի տարբերություն մի քանի ամիս առաջվա նմանատիպ իրավիճակի՝ ակտիվ ճգնաժամային», իր հերթին հայտարարեց ՍԻՄ-ի նախագահ Հրանտ Խաչատրյանը: Նրա կարծիքով, այսօր կան ակտիվ քաղաքական ուժեր, ակտիվացել է նաեւ ընդդիմությունը ԳԽ-ում: Այս փուլի համար բնութագրական է կառավարության եւ նախագահի հասցեին հնչող նույնիսկ բացահայտ վիրավորանքներն անպատասխան թողնելը: Վիճակը շատ է նման նախահեղափոխականի: ՍԻՄ-ի նախագահի կարծիքով, եկել է ընդդիմության միավորվելու եւ միասնականորեն հանդես գալու, որը ժողովրդին թույլ կտար ճիշտ կողմնորոշվել հաջորդ տարվա գարնանը, խորհրդարանի ընտրությունների ժամանակ: «Զանգվածային միջոցառումները բնութագրական են ԱԺՄ-ի համար, որը գուցե ավելացնում է այդ կազմակերպության տվյալ ձայների թիվը, սակայն դրանք հղի են անցանկալի հետեւանքներով: Կուսակցությունները խուսափում են զանգվածային միջոցառումներից այն պատճառով, որ քաղաքական իրավիճակի գնահատումը թույլ չէր տալիս հուսալ, որ նման հանրահավաքներում ժողովուրդը կլինի ոչ միայն ակտիվ, այլեւ քաղաքականապես ակտիվ»:

Հրանտ Խաչատրյանը գտնում է, որ հանրահավաքներով չի լուծվում ժողովրդի մասնակցությունը անմիջական գործընթացներին: «Մյուս կողմից էլ ժողովուրդը սիրում է քաղաքական ներկայացումներ, իսկ պ. Մանուչարյանն այդ հարցերում խիստ բավականին լավ է յուրացրել կազմակերպելու եւ հանդիսավարելու առումով»:

«Միանշանակ է, որ սա խաղ է, դիմակահանդես, որտեղ չկան անմեղ մեղավորներ: Թվում է, թե վերջերս ակտիվացած գործիչները ձգտում են հասնելու այն բանին, որ ժողովրդի համար տվյալ ժամանակահատվածում ամենաախրված հիմքը դառնա այս իշխանության թեւերի բաժանման մասին առասպելը», ասաց ՀՅԴ Կենտրոնական կոմիտեի քաղաքական քարտուղար Գագիկ Մկրտչյանը: Նա ասաց, որ զվարճալի է լսել նույն կուսակցության մի թեւի մեղադրանքները մյուսի հասցեին այն դեպքում, երբ առաջինի ներկայացուցիչները ոչ վաղ անցյալում նմանատիպ պատասխանատու պաշտոններ էին զբաղեցնում: «Հուլիսի 1-ի հայտնի հանրահավաքից հետո միայն մեկ հարց ծագեց՝ մի՞թե իրենց օրոք չկար նույն տեսակի չարաշահումն ու հովանավորչությունը»: Գագիկ Մկրտչյանը հայտնեց, որ վերոհիշյալ դիմակահանդեսի անմիջական կազմակերպիչ ու ռեժիսոր է համարում հանրապետության ղեկավարին, որը նաեւ սցենարի հեղինակն է եւ համապատասխան դերերը բաժանելուց հետո հետեւում է ներկայացման ընթացքին:

Իր հերթին, ՌԱԿ Հանրապետական վարչության փոխնախագահ Կարեն Կոստանդյանը ներքաղաքական իրադրությունը բնորոշեց իբրեւ «խիստ լարված մեծ, որը կարող է պայթյունավտանգ դառնալ ղարաբաղյան ճակատում սպասվող նոր զարգացումներին զուգահեռ»: Նա երկրի տնտեսական վիճակի դառնացումը, իրական շուկայական հարաբերությունների անցումը համարեց գերխնդիր, որի լուծմանը կցանկանար իր ողջ եռանդը նվիրաբերել ՌԱԿ-ը, անկախ ընտրական նկատառումներից:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Հայաստանը 90 երկրների հետ դիվհարաբերություններ է հաստատել

Հուլիսի 4-ից 7-ը Նիկարագուայի մայրաքաղաք Մանագուայում կայացավ ժողովրդական եւ նորացված ժողովրդավարական պետությունների երկրորդ միջազգային կոնֆերանսը, որին Հայաստանի կողմից իր մասնակցությունը բերեց եւ ելույթ ունեցավ ԱՄՆ-ում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ռուբեն Շուգարյանը, տեղեկացնում է ՀՀ արտգործնախարարությունը: Հուլիսի 6-ին պարոն Շուգարյանը հանդիպեց արտաքին գործերի նախարարի առաջին տեղակալ Խոսե Բերնար Արանայի հետ, որի ընթացքում ստորագրվեց արձանագրություն երկու պետությունների միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման վերաբերյալ: Այսպիսով Նիկարագուան աշխարհի 90-րդ երկիրն է, որի հետ Հայաստանի Հանրապետությունը հաստատել է դիվանագիտական հարաբերություններ:

■ ***Հայաստանի եւ Քուվեյթի միջեւ հաստատվեցին դիվհարաբերություններ:*** *Հուլիսի 8-ին Մոսկվայում արձանագրություն ստորագրվեց Հայաստանի Հանրապետության եւ Քուվեյթի Պետության միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման վերաբերյալ: Փաստաթուղթը Հայաստանի կողմից ստորագրել է արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ֆելիքս Մամիկոնյանը, իսկ Քուվեյթի կողմից՝ Մոսկվայում Քուվեյթի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Յաուզի Աբդ ալ-Ազիզ ալ-Ջասիմը, որը ցանկություն է հայտնել մոտ ապագայում այցելել Հայաստան: Տեղեկությունը ստացվել է ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից:*

■ ***Հայաստանի եւ Խորվաթիայի միջեւ հաստատվեցին դիվհարաբերություններ:*** *Հուլիսի 8-ին, Աթենքում, Խորվաթիայի դեսպանատանը, նոտաների փոխանակման միջոցով դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատվեցին Հայաստանի Հանրապետության եւ Խորվաթիայի Հանրապետության միջեւ: Դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման արարողությանը ներկա էին հայկական կողմից՝ Հունաստանում ՀՀ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Արման Կիրակոսյանը, խորվաթական կողմից՝ Հունաստանում Խորվաթիայի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Մաչյուկը: Տեղեկությունը ստացվել է ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից:*

ԵՐԵՎԱՆ

Հայաստանի բնության պետական թանգարանը ապաստան է փնտրում

Հայաստանի բնության պետական թանգարանն արդեն երեք տարի մնացել է առանց ապաստանի, եւ եթե կառավարության կողմից թանգարանին համապատասխան տարածք չհատկացվի, մեկընդմիշտ կփակվի: Այս մասին տեղեկացրել է թանգարանի տնօրեն Իրինա Ֆրանգյանը: Թանգարանը եղել է նախկին Խորհրդային Միության 8 նմանատիպ թանգարաններից մեկը եւ միակը Անդրկովկասում: 1991 թվականի Ծննդյան տոների նախօրյակին, այն ժամանակվա քաղաքապետ Համբարձում Գալստյանի բանավոր կարգադրությունից հետո, թանգարանը լքել է իր զբաղեցրած տարածքը՝ Կապույտ մզկիթը: Տեղափոխությունը կատարվել է հապճեպ, մեծ կորուստների գնով: Ցուցանմուշների ավելի քան 10 տոկոսը՝ Կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ թռչունների տեսակները, ոչնչացել են, իսկ ունեցվածքի մնացած մասին, որ պահեստավորված է Երիտասարդական պալատում՝ նախկին կոմերիտմիության պատմության թանգարանի մասնաշենքում, նույնն է սպառնում: «Կառավարության կողմից տրամադրված այս մասնաշենքը փակված է, եւ բյուջետային հիմնարկություն լինելով՝ մենք վերանորոգման համար գումարներ չունենք, իսկ տարածքի համար պահանջվող վարձը (300 000 դրամ) պարզապես ի վիճակի չենք մուծել», ասաց Ի. Ֆրանգյանը:

Թանգարանը ստիպված վերադարձել է իր նախկին, այդպես էլ չվերանորոգված տարածքը: «Մնում է մեկ անգամ եւս հիշեցնել թանգարանի ազգային արժեք ներկայացնելու մասին եւ դարձյալ խնդրել կառավարության աջակցությունը, այլապես տասնամյակների աշխատանքի արդյունք այս հաստատությունը կփակվի», ասել է Իրինա Ֆրանգյանը: ՆՏ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Թեեւ աշխարհում սուրճը թանկացավ, մեզ մոտ առայժմ դրա գինը անփոփոխ

ՆՅՈՒ-ՅՈՐՔ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍ: Անցյալ շաբաթ աշխարհի բոլոր խոշոր բորսաներում սուրճի գինը բարձրացավ 40 տոկոսով: Գնորդները պատրաստ են 3025 դոլլար վճարել մեկ տոննա սուրճի համար: Դա երեք անգամ ավելի է, քան 1993 թվին: Գների նման թռիչքը պայմանավորված է ուժեղ ցրտահարություններով, որոնք ոչնչացրել են Բրազիլիայի Պարանա, Մինաս-Ժերայս եւ Սան-Պաուլու նահանգների 200 հազար հեկտար սուրճի պլանտացիաները: Դրա արդյունքում, ըստ նախնական գնահատականների, Բրազիլիան կկորցնի իր 94-95 թվերի բերքի 20-40 տոկոսը: Չնայած Բրազիլիայի կառավարությունը հայտարարել է, որ օգտագործելու է նախորդ տարիների բերքի պահեստային կուտակումները, գները շարունակում են աճել:

Ինչ մնում է Հայաստանի սրճասերներին, ապա, ամենայն հավանականությամբ, նրանք նույնպես ստիպված կլինեն առաջիկայում ավելի թանկ վճարել սիրելի ըմպելիքի համար: Սակայն գների արագ աճ թերեւս չի արձանագրվի, որովհետեւ ԱՊՀ երկրներում, որտեղից հիմնականում սուրճը մուտք է գործում Հայաստան, հին բերքի բավականին մեծ պաշարներ են կուտակվել, իսկ գները բարձրացել են բացառապես նոր բերքի համար:

Եկամուտի երկու երրորդը՝ սննդին

Հայաստանի տեսվիճակագրական վարչության տնօրինության կողմից անցկացված հարցման տվյալների համաձայն, բնակիչների ընտանեկան բյուջեի 66,9 տոկոսը հատկացվում է սնունդ գնելուն: Այլ անհրաժեշտ ապրանքներ ձեռք բերելուն 21,3 տոկոսն է ծախսվում: Նշենք, որ աշխատավարձի միջին չափը ամսական 900 դրամ է, որը տարադրամի փոխանակման ներկա սակագներով համապատասխանում է 4500 ռուսական ռուբլու կամ 2,25 ամերիկյան դոլլարի: Երեւանի շուկաներում 1 կգ կարագն այժմ արժի 800 դրամ, 1 կգ միսը կամ պանիրը՝ 700 դրամ, իսկ կարտոֆիլը՝ 50-70 դրամ:

ԻՐԱՎԱԿԱՆ

«Մոսկվաբնակ մեծահարուստը» ձերբակալվեց

Ինչպես հայտնի է, հուլիսի 8-ին Հայաստանում Ազգային անվտանգության պետվարչության աշխատակիցների կողմից ձերբակալվել է Արքակ Խաչատրյանը: ԱԱՊՎ լրատվական կենտրոնից մեզ հայտնեցին, թե լրացուցիչ որեւէ տեղեկություն տալ չեն կարող: Արքակ Խաչատրյանը Հայաստանի Հանրապետության դատախազության կողմից հետախուզման մեջ էր հայտարարված: Տեղեկացնենք, որ Արքակ Խաչատրյանն այն նույն «մոսկվաբնակ մեծահարուստն» է, որի անունը բավականին հաճախ էր հիշատակվում Վանո Սիրադեղյան-Աշոտ Մանուչարյան ասուլիսակռվում, եւ որի ունեցած տեղեկությունները թերեւս կարող են լույս սփռել այդ ընթացքում հրապարակված բազմաթիվ փաստերի եւ մութ մնացած խնդիրների վրա: Ինչեւէ:

Ցավոք, մեզ այդպես էլ չհաջողվեց պարզել, թե հատկապես ինչում է մեղադրվում Արքակ Խաչատրյանը: Դատախազության միակ աշխատակիցը, որի հետ մեզ հաջողվեց կապվել, հրաժարվեց պատասխանել նույնիսկ, թե դատախազությունն ունի՞ արդյոք լրատվական ծառայություն:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Թանկարժեք բուժհամակարգ Վանաձորին

ՄԱՌ.-ԼԵՆ [illegible]

ՀՀ երկաթգծի Վանաձորի հիվանդանոցը, որը գործում է անցած տարվա հունվարից, արդեն բավական հայտնի է ոչ միայն տեղում, այլեւ հյուսիսային շրջաններում: Քառա[illegible]ն հարմարավետ բաժանմունքը, որը նախատեսված է 110 հիվանդի համար, տարբեր բաժանմունքներից բացի ընդգրկում է նաեւ ուրոլոգիական կենտրոնը, որն առավել շատ հիվանդներ է ընդունում: Կիրակի օրը հիվանդանոցը հագեցավ եւս մեկ թանկարժեք սարքավորմամբ: ԱՄՆ-ի Հայ օգնության միության Արեւելյան շրջանային վարչությունը եւ ամերիկահայ ուրոլոգ Կարո Դերձակյանը հիվանդանոցին նվիրեցին «Տուր» բուժհամակարգը: Որոշ ուրոլոգիական հիվանդություններ, որոնք մինչեւ այժմ բուժվում էին սովորական վիրահատությամբ, հիշյալ սարքի միջոցով վիրահատվում են առանց վիրաբուժական ցանկացած միջամտության: Իսկ հիվանդը ապաքինվում է նախկինի համեմատ տասնապատիկ ավելի շուտ (մի քանի օրում): Վանաձորյան այցելության ժամանակ ամերիկահայ բարերարին ուղեկցում էր հանրապետության գլխավոր ուրոլոգ Իվան Աղաջանյանը: Նրանք ընդունելության արժանացան նաեւ քաղաքապետարանում: Ինչպես տեղեկացանք հիվանդանոցի գլխավոր բժիշկ Յուրի Բարխուդյանից, նոր բուժհամակարգով առաջին վիրահատությունները կկատարվեն ամռան վերջին:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Շէք եւ ձեւաւորումը ՊԱՒԷԼ ՊԱԼԱՍԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային ցանցածը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ ԱՊՀ

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Հեյդար Ալիեւը ժամանեց Սաուդյան Արաբիա

«Թագավորական նվեր»

Հուլիսի 9-ին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը Սաուդյան Արաբիայի թագավոր Ֆահդ Բեն Աբդել Ազիզ ալ Սաուդի հրավերով ժամանեց այդ երկիր: Նա մտադիր է համագործակցության նոր աստիճանի հասցնել երկու պետությունների հարաբերությունները, ինչպես նաեւ այցելել մահմեդական սրբավայրեր: Բացի դրանից, Ալիեւը հույս ունի այստեղ ստանալ նաեւ մահմեդական երկրների եւ նրանց միջազգային կազմակերպությունների օժանդակությունը ղարաբաղյան հակամարտության լուծման հարցում: Ալիեւն առաջինը հանդիպում ունեցավ Միջազգային իսլամական խորհրդաժողովի գլխավոր քարտուղարի տեղակալ Օսման Բադարի հետ: Հանդիպման ընթացքում Ալիեւն ընդգծեց, որ «ղարաբաղյան հակամարտությունն էլ բարդ խնդիր է, եւ չպետք է մոռանալ Ադրբեջանի նկատմամբ Հայաստանի ագրեսիայի մասին»: Ալիեւն ասաց. «Ադրբեջանն իսլամական երկիր է, իսլամական կրոնն այստեղ արժանի տեղ ունի: Կազմակերպությունը չպետք է մոռանա այս հանգամանքը եւ պետք է օժանդակի նրան»: Հուլիսի 10-ին Ալիեւը հանդիպում ունեցավ Ջիդդայի առեւտրաարդյունաբերական պալատում: Պալատի նախագահ Իսմայիլ Աբու Դաուդի հետ առանձնազրույցի ընթացքում քննարկվեցին երկկողմ տնտեսական ու ֆինանսական համագործակցության առնչվող հարցեր: Այնուհետեւ կայացավ հանդիպում գործարար շրջանակների հետ: Ադրբեջանը պատրաստակամություն հայտնեց 10-15 պատրաստի ծրագիր ներկայացնել, սակայն գործարարները գերադասեցին սպասել մինչեւ Ադրբեջանի կայունության հաստատումը: Ալիեւն ի պատասխան ասաց, թե երաշխավորում է ռազմական-քաղաքական կյանքի լրիվ կայունություն եւ ինքը կարող է հանդես գալ հնարավոր ներդրումների երաշխավորի դերում: Վերջում Ալիեւը տեղեկանք ներկայացրեց Ադրբեջանի տնտեսական ներուժի մասին, նշելով, որ Ադրբեջանը տնտեսական համագործակցության մեծ հնարավորություններ ունի:

Փաստ

Ադրբեջանի արտաքին տնտեսական հարաբերությունները բավական ծավալուն են: Ահա այժմ էլ Հեյդար Ալիեւը հուլիսի 9-12-ը այցով գտնվում է Սաուդյան Արաբիայում:

Ինչպես ընդունված է միջազգային կյանքում, նախագահի Սաուդյան Արաբիա մեկնելուց առաջ այնտեղ էր այցելել ֆինանսների նախարար Ֆիկրեթ Յուսիֆովը, որին հանձնարարվել էր պատրաստել երկկողմ փոխշահավետ համագործակցության տնտեսական փաստաթղթերի ծրար: Որոշ աղբյուրներից հայտնի է, որ ֆինանսական գերատեսչության ղեկավարը բանակցություններ կվարի Ադրբեջանին վարկերի հատկացման հնարավորության շուրջը:

Հեյդար Ալիեւի այցից մի քանի օր առաջ Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովը հայտարարել էր, թե Սաուդյան Արաբիան ամենաազդեցիկ երկիրն է արաբական աշխարհում, եւ նրա հետ կապերի հաստատումն անչափ կարեւոր է Ադրբեջանի համար:

Հայտնի է, որ Հեյդար Ալիեւի արտաքին քաղաքական գործունեությունն ակտիվացել է այն բանից անմիջապես հետո, երբ նա նախագահ է ընտրվել 1993 թ. հոկտեմբերին: Հենց այն ժամանակ, մասնավորապես երկու ամսվա ընթացքում, Հեյդար Ալիեւը հասցրել էր, որպեսզի արաբական գրեթե բոլոր երկրներում բացվեն Ադրբեջանի դեսպանատներ: Ի տարբերություն իրեն նախորդած Աբուլֆազ Էլչիբեյի, որը «Անատոլիական վարդապետի»-ի գործողության ընթացքում համերաշխության էր հայտնել Իրանի ղեկավար Սաղդամ Հուսեյնին, Հեյդար Ալիեւը գործերը վարում էր ավելի զգույշ եւ արդյունավետ ձեւերով: Արաբական աշխարհում Ադրբեջանի առաջին դեսպանատունը բացվեց հենց Սաուդյան Արաբիայում, 1993 թ. նոյեմբերի վերջերին: Սաուդյան Արաբիան առայժմ չի ցանկանում դեսպանատուն բացել Բաքվում: Դա չի նշանակում, թե նա անտարբեր է Ադրբեջանի ճակատագրի հանդեպ: Եւ պատահական չէ առաջին տեղից դուրս չմղվելու նպատակով Սաուդյան Արաբիան որոշում ընդունեց Ադրբեջանին 7000 տոննա ընդհանուր քաշով մարդասիրական օգնություն ցույց տալու մասին: Սա հիրավի «թագավորական» նվեր է:

Հարկ է ասել նաեւ, որ Սաուդյան Արաբիան շատ ջերմորեն է վերաբերվում մեր տարածաշրջանի նաեւ մյուս մահմեդական ժողովուրդներին: Այստեղ հանրահայտ հյուրընկալվում է նաեւ Ջոհար Դուդաեւը: Սաուդյան Արաբիայի իշխանությունները հաճախ մարդասիրական օգնություն են ցույց տվել կանանց դուրս շարժվող ալիքի զոհերին: Առհասարակ նկատվում է իսլամական համերաշխություն: Եւ սա զարմանալի չէ: Դեռ ԽՍՀՄ կենտրոնի քաղքայնության պաշտոնավարած տարիներին Հեյդար Ալիեւը պատասխանատու էր արտաքին քաղաքական գերատեսչությունների իսլամական երկրների բաժնի համար եւ, իհարկե, բազմաթիվ «բարեկամներ» ունի այդ երկրներում: Բարեկամներ այն իմաստով, որ դեռ այն ժամանակ արեւմտյան մամուլում Հեյդար Ալիեւին մեղադրում էին այն բանում, որ նա դավանանում է զինակիցներին (կոմունիստներին):

Այսօր Ադրբեջանը նախկին Խորհրդային Միության հանրապետությունների մեջ առաջին պետությունն է, որ Սաուդյան Արաբիայի հետ վավերացնում է երկու պետությունների ղեկավարների ստորագրած գլխավոր համաձայնագիրը: Այդ պայմանագիրը բաղկացած է ութ կետից, եւ դրա էության, բազմաթիվ բնագավառներում համագործակցելու պայմանագրերի ամբողջություն է:

Բայց երբ մարդասիրական հարաբերությունների բնագավառում ամեն ինչ լավ է, ապա տնտեսական հարցերում ամեն ինչ չէ, որ «բարեհաջող» է:

Այսպես, որոշ տվյալների համաձայն (Փաստար սերվիս), այսօր Ադրբեջանում գրանցված 724 համատեղ ձեռնարկություններից 222-ը պատկանում է օտարերկրացի ներդրողներին: 16729000000 մանաթ կանոնադրական հիմնադրամում օտարերկրյա գործընկերների բաժինը կազմում է 8848000000 մանաթ: Գրանցված բոլոր համատեղ ձեռնարկություններից այսօր գործում է միայն 200-ը: 1994 թ. առաջին կիսամյակում 20 համատեղ ձեռնարկություններում հանրապետության ֆինանսների նախարարության անցկացրած ստուգումից պարզվել է, որ դրանցից 12-ը չի ձեւակերպել կանոնադրական հիմնադրամը: «Օտարերկրյա ներդրումների պաշտպանության մասին» օրենքի համաձայն դրանք կլուծարվեն, քանզի դրանց գործունեությունը համարվում է անօրինական:

Օտարերկրացի ձեռնարկատերերն իրենց ճանապարհին բախվելով բազմաթիվ խոչընդոտների, վերջին ժամանակներս իրենց գործունեությունը տեղափոխում են Ռուսաստան, որտեղ առավել բարենպաստ պայմաններ են ստեղծված, մասնավորապես Ռուսաստանի Պետդումայում «Ներդրումների պաշտպանության մասին» օրենքի ընդունումից հետո:

Ադրբեջանի ֆինանսների նախարարության մասնագետների կարծիքով, գրանցված, բայց չգործող համատեղ ձեռնարկությունների մեծ թիվը (724-ից 524-ը) կարելի է բացատրել բանկային հենակարգի վատ աշխատանքով, մանաթի անփոխարկելիությամբ, արժեզրկմամբ, օրենսդրական ակտերի գործողության բացակայությամբ եւ հանրապետության պատերազմական պայմաններով:

Մի խոսքով, «հիվանդություններ» բավական ծանր են: Թեեւ պետք է նշել, որ հատկապես առաջին պատճառը «բանկային համակարգի վատ աշխատանքը», որպես հաջող վարույթ է ծառայած հանրապետության ղեկավարության առջեւ:

Այսպես, դեռ մայիսի սկզբներից Բաքվում ժողովրդական տնտեսության կառավարման ինստիտուտում եւ հանրապետության Նախարարների խորհրդում գործում են միջին օղակի բանկային ծառայողների 1,5 ամսյա դասընթացներ: Սա առաջին նախագիծն է, որով նման մասնագետներ կպատրաստվեն: «Տասխ» կոչվող նախագծով հատկացվում է 500 հազար էկյու: Այդ նախագծի իրագործման ծրագրում հարցեց Գերմանիայի բանկային ակադեմիան: 100 հազար էկյու արժողությամբ երկրորդ նախագծով ծրագրվում է գործող բանկային համակարգի վերակառուցմանն առնչվող խորհրդատվություն: Դրա իրականացումն ստանձնել է Նիդեռլանդների միջազգային բանկը: Այն նախատեսված է մեկ տարվա համար: Իսկ առայժմ ներդրողները ցանում են իրենց կապիտալները Ադրբեջանից տանել առավելապես Ռուսաստան:

Այնպես որ ներկա հանգամանքներում Ադրբեջանը կարող է ակնկալել միայն մարդասիրական օգնություն եւ փոքր վարկեր:

ՌՈԶԱ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
պատմագիտության թեկնածու

Մուսավաթի օգնությունը գաղթականներին

ԲԱՔՈՒ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մուսավաթ ընդդիմադիր կուսակցությունը ադրբեջանցի գաղթականներին ուղարկեց մեկուկես տոննա մարդասիրական բեռներ: Կուսակցության ներկայացուցիչները հանդիպում ունեցան գաղթականների հետ, որոնք հայտարարեցին տեղական իշխանությունների կամայականության մասին, որոնք մարդասիրական օգնությունն իրենց վաճառում են փողով: Գաղթականների խոսքերով, հատկապես իրենց համար կառուցվող տներում բնակարան հատկացնելու համար տեղական իշխանությունները պահանջում են մեկ միլիոն մանաթ (մոտավորապես 10 միլիոն ռուբլի կամ հինգ հազար դոլար): Մինչդեռ նրանց վիճակը գաղթականներին սպառնում է ծանր աշխատանքներ կատարել աշխատավարձի 30 տոկոսի դիմաց:

ՏԱՄԱՌՈՏ

Վերազգայինները հակապատերազմական արշավ են նախաձեռնում

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերազգային արմատական կուսակցությունն առաջարկեց հակապատերազմական արշավ կազմակերպել Հայաստանում, Ադրբեջանում եւ ԼՂՀ-ում: Այստեղ, խորհրդարանային կենտրոնում, ԱՄՆ եւ բալթյան երկրների այդ կուսակցության գլխավոր խորհրդի անդամների ընդլայնված խորհրդակցությունում ադրբեջանցի լրագրող Ջեյրան Իբրահիմովը հանդես եկավ Ադրբեջանում եւ Հայաստանում զորակոչը միաժամանակ բոյկոտելու նախաձեռնությամբ: Հուլիսի 23-ին Իջեւանում նախատեսված է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի երիտասարդական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հանդիպում, որում կքննարկեն Հայաստանում եւ Ադրբեջանում միաժամանակ հակազորակոչային արշավ անցկացնելու հնարավորությունը, որպեսզի վերջ դրվի Ղարաբաղում ռազմական գործողություններին:

Ակմոլան Ղազախստանի նոր մայրաքաղաք

ԱԼՄԱ ԱԹԱ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի 6-ին Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը յուրահատուկ նվեր ստացավ իր ծննդյան 54-ամյակի առթիվ: Հանրապետության Գերագույն խորհուրդը գրեթե միաձայն որոշեց Ղազախստանի մայրաքաղաքը Ալմա Աթայից տեղափոխել Ակմոլա քաղաքը: Մայրաքաղաքը տեղափոխելու հարցը խորհրդարանը քննարկել է Նազարբաեւի առաջարկով: Նախարարների կաբինետում հանձնարարվել է նախապատրաստել այս նախագծի տեխնիկատնտեսական հիմնավորումը:

Բաքվի դատախազը պաշտոնանկ արվեց

ԲԱՔՈՒ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Պաշտոնանկ է արվել Բաքվի դատախազ Ալիկ Աղաեւը: Ըստ պաշտոնական ձեւակերպման, նա հեռացել է «իր ցանկությամբ»: Տեղացի դիտորդները նշում են, որ Աղաեւի հրաժարականին նախորդել էր Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի ցուցումը, որը դժգոհություն էր հայտնել այս տարվա մարտին մետրոյում տեղի ունեցած պայթյունի անհաջող հետաքննության եւ հուլիսի 3-ի պայթյունի քննության անբավարար ընթացքի առթիվ: Քաղաքի նոր դատախազը դեռ չի նշանակվել: Դատախազի պաշտոնակատարն է Աղաեւի տեղակալ Կամո Ֆարաջիեւը:

ԳՐՈԶՆԻ

Դուդաեւը զգուշանում է Գրաչովի եւ Ստեպաշինի այցերից

ԳՐՈԶՆԻ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Չեչնիայի նախագահ Ջոհար Դուդաեւը խորհրդակցություն անցկացրեց զինված ուժերի շտաբում: Քննարկվեց հանրապետության սահմանների եւ օդային տարածության պաշտպանությունն ամրապնդելու հարցը: Իր ելույթում գեներալ Դուդաեւը ուշադրություն հրավիրեց այն բանի վրա, որ Հյուսիսային Կովկասում հաճախակի են դարձել Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովի եւ հակահետախուզության դաշնային ծառայության ղեկավար Վալենտին Ստեպաշինի այցերը: Դուդաեւի կարծիքով դա պատահականություն չէ:

Միաժամանակ, Չեչնիայի Նախարարների կաբինետի որոշմամբ, որպես Չեչնիայի ներկայացուցիչ Ընդերկայացված ժողովուրդների կազմակերպությունում է գործուղվել հանրապետության ԱԳՆ աշխատակից Անզոր Քաղիեւը: Հեսագայում բացվելու է Չեչնիայի մշտական ներկայացուցչություն հիշյալ կազմակերպությունում:

Նախագահ Ջոհար Դուդաեւի հրամանագրով, Չեչնիայի տարածքում պարեկային ժամը երկարաձգվել է:

Նախագահի հրամանագրով արդարադատության նախարարությունը վերակազմվել է արդարադատության եւ դատախազության նախարարության: Նախարար է նշանակվել Ուսման Իմաեւը, որը նախկինում Ազգային բանկի տնօրենն էր: Միաժամանակ սպորտի եւ ֆիզիկական կուլտուրայի վարչությունը վերափոխվել է Չեչնիայի ազգային օլիմպիական կոմիտեի:

ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ

Վլադիմիր Մուկուսեւը զսպվեց.

Հուլիսի 6-ին Մոսկվայի անկախ լրագրող Վլադիմիր Մուկուսեւը Սիմֆերոպոլում, Ղրիմի ԳԽ օրաթերթ «Կրիմսկիե Իզվեստիա»-ի թղթակցին տված հարցազրույցում անհամաձայնություն արեց Ուկրաինայի նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ:

Նա հայտնել է, որ ձեռք է բերել մի հետաքրքրաշարժ փաստաթուղթ, որն իր կարծիքով, պատրաստվել է Ուկրաինայի նախագահի ծառայության վերլուծական բաժնում... Ղրիմում ներկայումս զարգացող իրադարձությունները համընկնում են դրանում շարադրված սցենարին: Ղրիմի Հանրապետության պաշտոնական անձինք հաստատեցին, որ փաստաթուղթը հիշեցնում է արդեն տեղի ունեցած իրադարձությունների հաջորդականությանը: Չափազանց շատ են համընկնումները՝ պատահականություն լինել չի կարող... «Ես կուզեի սխալված լինել, բայց փաստերի շղթան այնպիսին է, որ հուշում է Ղրիմը քաղաքական խաղում որպես խաղաքարտ օգտագործելու մասին... Ղրիմի ընտրողների համար տեղի է ունենում պայքար, որը չի խուսում նույնիսկ ֆրեակային ձեւերից: Ես նկատի ունեմ իսկական պատերազմի ծավալումը մաֆիոզ խմբավորումների միջեւ, միլիցիայի մարմինների կարգավիճակի շուրջ, լրագրողների պայթեցում...»:

Այնուհետեւ, անդրադառնալով փաստաթղթին, Մուկուսեւը հատուկ ներկայացրել է դրա հիմնական ռազմավարական գաղափարը, այն է՝ իրադրության զգալի սրում, ընտրողների վախի ներշնչում: Ուկրաինայի ընտրողին վախեցնել Ուկրաինայի փլուզման հեռանկարով, իսկ ռուսական ընտրողին Ուկրաինայի եւ Ռուսաստանի հետ պատերազմով: «Այսպիսով, իրադարձությունների տրամաբանությունը Ղրիմում հասցրել է Կիեւից, Լեոնիդ Կրավչուկի անմիջական մերձավորների, ավելի ճիշտ, նրա իսկ կողմից: Նախընտրական պայքարի նման ձեւերը խաղ են Կրեմլի քաղաքական առաջնորդի վրա, որպես ավելի եւ օրինավոր մարդու», ասել է Մուկուսեւը:

Իր մասին Մուկուսեւը թղթակցին ասել է, որ ինքը այն փոքրաթիվ անկախ լրագրողներից է, որի ազնիվ խոսքը ճշմարտության երաշխիքն է:

Նույն հարցազրույցը լույս տեսավ «Կրիմսկիե Իզվեստիա»-ում, հուլիսի 8-ին, սակայն նախորդ օրը լուր տարածվեց Մուկուսեւի անհետացման մասին: ՆԵԳԱ գործակալության տվյալներով, Մուկուսեւը Մոսկվայից Սիմֆերոպոլ է ժամանել հուլիսի 4-ին կամ 5-ին, անանուն նամակի հեղինակի հետ հանդիպելու, որը խոստացել էր բացի նամակում բերվածից, ներկայացնել նաեւ արտակարգ կարեւորության այլ տեղեկություններ Ուկրաինայի հատուկ ծառայությունների միջոցով Ղրիմում իրադրությունը ապակայունացնելու մասին: Հանդիպե՞լ է, արդյոք, նա նամակի հեղինակին՝ հայտնի չէ:

Սիմֆերոպոլի միլիցիան հուլիսի 7-ից սկսել էր Մուկուսեւի անհետացման հետաքննությունը: Հանգամանքները տեսել են նրան ծովափին, անհանգստանում, զրուցել է առանձին մարդկանց հետ, ենթադրել, սակայն այդպես էլ միլիցիան չի գտնվել: Ի վերջո, հուլիսի 10-ին Մուկուսեւը հեռախոսով կապվել է կնոջ հետ Մոսկվա, եւ ասել, որ ամսի 11-ին կվերադառնա տուն:

digitised by A.R.A.R.@

հրատապ

— Տիրու՞մ եք Աստվածաշնչին՝ Նոյ նահապետը հարբել էր, մերկացած պառկել հարսների առաջ: Որդիները հոր խայտառակությունը թաքցնելու համար շուտափույթ նրան ծածկեցին: Ի՞նչ է նշանակում այս այլաբանությունը՝ ջրհեղեղյան ժամանակներից մարդկությունը չի՞ կարողանում թողնել իր մոլությունները, թե՞ ճողարկվել է գոհանում:

— Որպես մասնագետ դժվար է միանշանակ պատասխանել, որ բուժման արդյունքները դեռևս գոհացուցիչ չեն, սակայն ցանկության ու վճռականության դեպքում (խոսքը հիվանդի մասին է) մեր հաջողությունները, բնական է, անհամեմատ մեծ կլինեն: Առայժմ, հանրապետական թմրաբանական կենտրոնում, հնարավոր միջոցներով մենք կարողանում ենք հասնել այն բանին, որ հիվանդը ունենում: Կարևոր է, ինչ խոսք, այն հանգամանքը, որ թմրամոլությամբ տառապողները խիստ նախանձ են զգում, ձգտում են պատասխանել ընկերներին: Տարիների դիտարկումները ցույց են տվել, որ յուրաքանչյուր թմրամոլ վարակում է առնվազն մի հոգու:

— **Դուք երբևէ, թեկուզ հիվանդի դերում մեջ մտնելու համար, թմրադեղ օգտագործե՞լ եք:**

— Նման միտք ծագել է, ունեցել եմ, բայց գիտակցությունս թույլ չի տվել:

— **Ինչի՞ց պատահեց, որ թմրաբան դարձաք: Նախասիրությու՞նը դեր խաղաց, թե պատահականությունը:**

— Պատահականությունը: Ես սովորել եմ հոգեբույժի ուղեգրով, հետո թմրաբանական կենտրոնում եմ վերապատրաստվել: Ժամանակի ընթացքում աշխատանքը դուր եկավ, մնացի: Մանավանդ, երկու-երեք տարում

բուժվելու ցանկություն ունենա:

— Հիվանդներին հայտնաբերելն անհամեմատ հեշտ է, նրանք անմիջապես աչքի են ընկնում: Թմրամոլներից ոչ բոլորն են դիմում կամավոր բուժման: Մեծ մասին հիվանդանոց են բերում ներքին գործերի բաժանմունքի աշխատակիցները, որոնք միայն իրենց հայտնի միջոցներով են իմանում, թե որտեղ են թմրադեղ վաճառում կամ գործածում:

Մենք, մեր հերթին, հետաքրքրված ենք, մեզ բաղադրության մեջ թմրանյութի առկայությունը հայտնաբերելու կանխարգելիչ դիտարկման կամ հսկողության նոր վերցնում, սկսել բուժումը: Երբ թմրամոլը չի ուզում ընտանիքից, աշխատանքից կտրվել, կարող է ամբուլատոր բուժում ստանալ: Ու ընդհանրապես, ես հակված եմ կարծելու, որ երբ սրա համարում մարդիկ չկանգնեն, կամավոր

թյուն չունի: Թմրամոլությունը այնպես է, որ ապագան կախված է հիվանդի անհատականությունից, գիտակցական մակարդակից, ներքին վճռականությունից: Մեկի բուժումը համեմատաբար կարճ ժամկետում կարող է արդյունավետ լինել, մյուսինը երկար տարիներ հետևողական, հարկադրական բուժումից հետո անգամ արդյունք չտալ:

Աշխատանքային տասնհինգ տարիների ընթացքում ես առնվազն մի քանի հազար թմրամոլների հետ եմ գործ ունեցել, բնական է, տարբեր անհատականությունների առնչվել: Եղել են այնպիսիք, որոնք մի անգամ բուժվելուց հետո այլևս չեն դիմել, չնայած վստահ չեմ, որ պարզապես են թմրամոլներ գործածել: Լինում են հիվանդներ էլ, որ բուժելը մոռանում, բայց անընդհատ, անընդհատ, գալիս են: Ճիշտն ա-

սանենգների համար Հայաստանը տարանցիկ կայան է դարձել:

— **Անձն դիմում թմրամիջոցը բանիկ, չափազանց բանիկ վայելք է: Մեր հանրապետության թմրամոլների, որը երբևէ գործածել է, երբեմն հացի դրամ էլ չի ունենում, ինչպե՞ս, որտեղի՞ց է թմրադեղ ձեռք բերելու տեղի գումարներ հայթայթում:**

— Դրա համար են ասում, որ թմրամոլները բավական բան խաբուսիկ ու տոներ են, իրենց մոլության գերին: Մանավանդ զրկված վիճակում իրենց նպատակին հասնելու համար պատրաստ են ամեն ինչի: Չկա է ասել, որ ցանկացած թմրամոլ արագ հանգեցնող է, հենց հիմա, բաց վիճակագրության, հանրապետությունում հանցագործության կատարողների մեծ մասը թմրամոլներ են:

— **Իսկ ի՞նչ է արվում նման ազնիվ դեմ հետևողական, համընդհանուր պայքար մղելու համար:**

ՍՈՑՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մոլությունների գայթակղությունն ու Նոյ նահապետի թուլությունը

Հարցազրույց թմրաբան Մկրտիչ Խաչատրյանի հետ

Մի խումբ մասնագետներ բաց նամակ են հղել ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանին՝ թմրամոլության դեմ պայքարն ուժեղացնելու կոչով: Նամակում, մասնավորապես, ասվում է. «Մոտ երկու տարի առաջ հանրապետության իշխանությունները, մտահոգված հիմնահարցի լրջման ճանաչմամբ, առաջին քայլերն արեցին այդ ուղղությամբ: Ներքին գործերի նախարարության համակարգում ստեղծվեց համապատասխան մի ծառայություն՝ հակաթմրանյութի և թմրամոլության դեմ պայքարի վարչություն (նախկին 4-րդ վարչություն)՝ Սերգեյ Ասլանյանի ղեկավարությամբ: Ժողովուրդը իրավացիորեն սպասելի ակնկալիքներ ուներ այդ ծառայությունից: Սակայն ինչ-ինչ պատճառներով նախ՝ հրամանական տեղը վարչության հիմնադիրն ու ղեկավարը, ապա լուծարվեց վարչությունը: Դրանից հետո տարվող աշխատանքները և նույնիսկ ՀՀ նախագահի հրամանագրով ստեղծված համակարգող խորհուրդը չկարողացան, վարչության կողմից ձեռք բերվածի վրա հիմնվելով, որակական առաջընթաց տալ ձեռնարկվող միջոցառումներին. դեռ ավելին՝ այսօր այդ միջոցառումներն լոկ են սահմանափակվելով զուտ ոստիկանական միջոցների շրջանակներում... Խորապես մտահոգված հայ ժողովրդի կենսաֆոնդի պահպանման խնդրով, գիտակցելով չարիքի խորը և հեռուն գնացող այդ ծավալումը, գտնում ենք, որ ժամանակն է դիմում շրջվելու դեմքի այս համամարդկային աղետը: Նկատի ունենալով թմրամոլիքը աշխարհի հարուստ փորձն ու միջազգային իրավական դրույթները (թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության մասին ՄԱԿ-ի միջազգային կոնվենցիաները) պահանջում ենք վերականգնել այս ծառայության իրավական կարգավիճակը, սակայն արդեն իսկ նախագահի անմիջական ենթակայության և հսկողության ներքո»: Ստորագրողների թվում են՝ Մայր Աթոռ սբ.Էջմիածնի դիվանապետ Ներսես արքեպիսկոպոս Պոզապալյանը, գրող Սերո Խանզադյանը, ժողովրդական արտիստ Խորեն Աբրահամյանը, բանաստեղծ Գևորգ Էմինը, ժողովրդական արտիստ, կինոռեժիսոր Ֆրունզե Դովլաթյանը, փաստաբան Ռուբեն Ռեստամյանը, բժիշկ թմրաբան Յուրա Սիմոնյանը, հոգեբույժ-թմրաբան Վազգեն Վարդազարյանը և ուրիշներ: Ստորև այդ հրատապ թեմայով հրապարակվող Արփինե Տանիկյանի պատրաստած նյութը:

ռան կարելի է ու վերադառնա իր հին մոլությանը, կործանարար գայթակղությանը: Ի միջի այլոց, սա վերաբերում է շատ հիվանդությունների:

— **Ինչո՞ւ են մարդիկ թմրամոլությամբ տարվում:**

— Իրականությունից փախչելու համար: Այդ հարցը, հասկանալի է, ես հաճախ եմ ուղղակի կամ անուղղակի տալիս հիվանդներին: Երբ նրանք նկարագրում են, թե թմրամիջոց օգտագործելուց հետո ինչպիսի երանելի, երազային վիճակի մեջ են ընկնում, ինչպիսի դրախտային պատրանքներում են հայտնվում, անհնարին ունեցողներին անգամ չի կարողանում անտարբեր մնալ: Ներեցեք ինձ՝ ես թմրամոլության քարոզչություն չեմ անում, ներկայացնում եմ հիվանդության իրական պատկերը: Սկզբնական շրջանում մանավանդ, թմրամիջոցի ներգործությունն այնքան հաճելի է լինում, որ սթափվելուն պես ամեն ինչ ցանկությամբ է ունենում շտապում, երկարացնել այդ երանությունը, մանավանդ որ պղծությամբ բռնվածների համար սաստիկ առաջանում է տառապանքի անկում, հիվանդը դառնում է ջղագրգիռ, թվում է, թե (իրենց իսկ խոստովանությամբ) մարմնով մի ճնշման մեջ խցկված ապրում են: Բանը հասնում է այնտեղ, որ նա բավարարվում է գեշին, սկսում է բզկտել իրեն ու ուրիշ: Սա կոչվում է թմրադեղի քաղց, այս վիճակին հասած անձնավորությունը պատրաստ է ամեն ինչի, ընդհուպ ծանր հանցագործության:

— **Կիցուք ողբալիս մարդիկ թմրամոլությամբ փորձում են մոռանալ իրենց հոգսերը, վշտերը: Երջանիկները ինչո՞ւ են թմրամոլ դառնում:**

— Ըստ երևույթին ավելցած դատարկ ճաշակելու, կյանքի բոլոր վայելքներն ըմբոշխնելու համար: Երիտասարդը ձգտում է այդ ճանապարհով ինքնահաստատման հասնել, այլի ընկերներ հասակակիցների շրջանում, իրենց, հանի ու ծնողների, դպրոցի, որոնք տարիքում հետաքրքրության են

թմրամոլներն այնքան շատացան, որ անհրաժեշտություն առաջացավ առանձին բաժանմունք ստեղծել:

— **Մեր հանրապետությունում թմրամոլնե՞րն են շատ, թե՞ գինեմոլները:**

— Առայժմ մեր կենտրոնում գրանցված գինեմոլների թիվն ավելի մեծ է, սակայն, թվերն իրական վիճակը չեն արտացոլում: Էլ չեմ խոսում այն մասին, որ թմրամոլների քանակը մեծ արագությամբ է աճում: Երբ հանրապետության բոլոր հիվանդները միանգամից, իսկապես ցանկանան ապաքինվել, մեր կենտրոնը ոչ միայն Հայաստանի, Երևանի պահանջներն անգամ չի բավարարի:

— **Հատկապես ո՞ր տարիքում են հետաքրքրություն ցուցաբերում այդ մոլության հանդեպ:**

— Հիվանդությունն ակնհայտորեն երիտասարդացել է: Մի քանի տարի առաջ թմրամոլությունը բնորոշ էր երեսուն և ավելի տարիք ունեցողներին, հիմնականում անբարենպաստ պայմաններում գտնվողներին՝ կալանավորներին, խաղամոլներին, գինեմոլներին: Այժմ մեր հիվանդները մեծ մասամբ մինչև երեսուն տարեկաններն են, ընդ որում բալանց հետ առաջին ծանոթությունը տեղի է ունենում 14-16 տարեկանում: Փոխվել են նաև գործածման ձևերը: Ծխելու փոխարեն այժմ նախապատվությունը, չգիտես ինչու, տրվում է ներարկմանը, դեղահաբերին, այսինքն, ավելի ներգործուն, ազդեցիկ միջոցներին: Վերջապես, չնայած պատշաճ տեղեկագրերը լռում են, մենք խոսելու այն հանգամանքը, որ բազմանում է թմրամոլուհիների քանակը, որոնք, որպես կանոն, արդեն, բարեկիրթ ընտանիքների զավակներ են, և... թե բնության օրենքի, մայր դառնալով, նրանց հայ ժողովրդի ապագա սերունդն աշխարհ բերեն:

— **Ինչպե՞ս եք դուք բացահայտում ձեր հիվանդներին: Թմրամոլը կամ գինեմոլը հազիվ թե կամավոր**

բուժվողների թիվն անհամեմատ մեծ կլիներ, շատ-շատերի հիվանդությունն այդքան չէր խորանա, անբուժելի չէր դառնա:

— **Որո՞նք են այդ խանգարող հանգամանքները:**

— Նախ, չգիտեմ ում սահմանած կարգի համաձայն, տարիներ շարունակ ամեն հիվանդ հաշվառման էր վերցվում ոչ միայն մեզ մոտ, այլև ներքին գործերի բաժանմունքներում, որից շատերը, բնականաբար, խուսափում էին, որովհետև դրան հետևում էին որոշակի սահմանափակումներ, տեսակ խտրականներ:

Բարեբախտաբար, մեզ հաջողվեց նման մոտեցումը: Երբ հիվանդն իմանալով է, եկել բուժման, պարտադիր չէ, որ անձնական տվյալները ոստիկանությանը իմանան: Ավելին, բժշկի ու թմրամոլի փոխադարձ պայմանավորվածության դեպքում մենք անանուն բուժում էլ ենք կազմակերպում (առայժմ միայն ամբուլատոր պայմաններում):

— **Թմրադեղերը մարդու ո՞ր օրգան-համակարգին են վնասում, անբուժելի ներգործություն ունենում:**

— Թմրադեղն այնքան վնասակար է, որ ազդում է անխտիր բոլոր օրգանների վրա, իհարկե, ոչ միաժամանակ: Նախ վնասում է նյարդային համակարգը, հոգեկան աշխարհը, ընդհուպ վտանգավոր խախտումներ առաջանալը, հետո աստիճանաբար փոխվում է անձի բարոյական նկարագիրը, բնավորությունը: Ավելի ու ավելի տառապում են սիրտը, ներքին օրգանները, որը, հասկանալի է, ծանրաբեռնական հետք է թողնում ժառանգության վրա: Իհարկե, չի բացառվում, որ թմրամոլը հանկարծակի զարթնի, սաստկանա, բայց, որպես կանոն, նրա սերունդը լինում է փխրուն, տկարամիտ ու արատավոր:

— **Բուժումը որքա՞ն է տևում ձեր կենտրոնում:**

— Մեր կենտրոնում բուժման առողջ ձևերն, ժամկետները, տևողությունը գոյու-

սած, ես այս երկուսի միջև մեծ տարբերություն չեմ տեսնում, երկուսն էլ չարիք են, համազգային աղետ:

Պետք է խոստովանեմ նաև, որ ի վերջո այդ ողբալի բուժական միջոցներով միայն բուժել արդյունքներ ակնկալել չի կարելի: Թմրաբաններն իրենց առջև դրած խնդրի մի մասն են միայն իրագործում:

— **Ինչո՞ւ, ի՞նչ պատճառով:**

— Մենք հիվանդին ծանր վիճակից հանում ենք, բայց հոգեբանությունը փոխել չենք կարողանում, թերևս, չենք հասցնում: Երկարատև բուժումից հետո վերադառնում է տուն, բայց միջավայրը նույնն է, ուրեմն վտանգավոր է, որ նախկին գայթակղիչ հանգամանքներն իրեն հանգիստ չեն թողնում, որոնց փորձում է դիմադրել, բայց չի կարողանում: Էլ չեմ խոսում այն մասին, որ գրեթե ամեն քայլափոխի հանդիպում են հին ծանոթներ, ընկերներ, որոնք առաջարկում են թմրամիջոց, ներարկիչ: Հենց այդ պատճառով էլ արտասահմանյան շատ երկրներում ապաքինվելուց հետո պայմաններ են ստեղծում, որ հիվանդը երկար ժամանակով փոխի բնակավայրը, շրջապատը:

— **Իսկ չի՞ կարելի չարիքն արմատից ոչնչացնել, վերացնել հունդը:**

— Նման փորձեր եղել են, հատուկ խմբերն արմատախիլ են արել, այրել խաշխաշի ցանքերը, բայց վերջին հաշվով արդյունքի չեն հասել: Ձեր ասած չարիքի արմատն անհամեմատ խորն է, միջազգային նարկոմաֆիան հզոր ուժ է, անհոգի միջոցներ ու անգամ զինված ջոկատներ ունի, հարստություն դիզելու համար ոչ մի խոչընդոտի առջև կանգ չի առնում: Պետությունները նույնիսկ չեն կարողանում պայքարել նրա դեմ: Հիշենք Կոլումբիայի դեպքերը:

— **Հայաստանն արդե՞ն գտնվում է այդ գոտում:**

— Դժվար է ասել, չնայած հայտնի է, որ խորհրդային սահմանների վերացումից հետո Արևելքը Եվրոպային և Ամերիկային կապող մաք-

— Բժշկական ինստիտուտը հատուկ դասընթացներ ունի, որն ունկնդրելուց հետո շրջանավարտները գալիս են մեզ մոտ, փորձ, հմտություն ձեռք բերելու, բայց շատ շատ քչերն են մնում: Երիտասարդ մասնագետը դժվար է համակերպվում ավելի հեշտ հնարավորություն ունի: Նույնիսկ իմ փորձված գործընկերների մի մասը փոխեց մասնագիտությունը, մյուս մասն էլ արտասահման մեկնեց: Ասացի արդեն, որ թմրամոլների թիվն աճում է, բուժող մասնագետներինը նվազում: Անկեղծ ասած, ես բարեբախտներին չեմ մեղադրում, որոնք հարազատներն անգամ անտարբեր են իրենց հիվանդի նկատմամբ: Երբ նա առաջին անգամ է բուժվում, ապաքինման ակնկալիք ունեն, մերժողները այցելում են, երկրորդ, երրորդ անգամներին ընդհանրապես չեն հետաքրքրվում:

— **Ձեր ասածներից կարելի՞ է եզրակացնել, որ այդ բնագավառում գրեթե անելանելի է մեր հանրապետության վիճակը:**

— Ես այդքան բան չասացի, ես սիրում եմ իմ աշխատանքն ու ամենևին հուսահատված չեմ: Վերջերս հանրապետության նախագահը հատուկ հրամանագիր է ստորագրել թմրամոլության, թմրավաճառի դեմ պայքարն ուժեղացնելու համար, որը, կարծում եմ, անհրաժեշտ արդյունք կտա: Եվ ընդհանրապես, այդ վտանգավոր ախտը, խոցը Հայաստանից կվերանա միայն այն ժամանակ, երբ իր անհանդուրժողականությունը, վճռականությունը ցուցաբերի ոչ թե մասնագետների այս կամ այն խումբը, այլ ամբողջ ժողովուրդը: Նոյ նահապետի առասպելը ես էլ եմ սիրում, բայց միաժամանակ ինձ պատասխանատու եմ զգում իմ ապրած ժամանակի համար: Համոզված եմ, որ այսօր գրվում է մեր պատմության կարևորագույն էջը և ուզում եմ, որ նրա լուսանցքում անգամ ավելորդ մի գիծ, կեղտոտ մանրախիճ չմնա:

Հարցազրույցը վարեց
ԱՐՓԻՆԵ ՏԱՆԻԿՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Շաբաթ օրը «Մեծ յոթնյակի» անդամ երկրների ղեկավարները Նեապոլում տնտեսական քաղաքի մի շարք հարցեր: Ճապոնիայի վարչապետ Մուրայամայի առողջական վիճակի պատճառով. Նրան այս քննարկումների ընթացքում փոխարինեց Ճապոնիայի արտգործնախարար Յոհեյ Կոնոն: Մինչև Բորիս Ելցինի ժամանումը, այնտեղ քննարկումներ ընթացան նաև Ռուսաստանի խագանք ու լրագրողների հարցազրույցում իր գոհունակությունը հայտնեց հանդիպման արդյունքներից ընդգծելով, որ առաջին անգամ ինքը հանդիպեց ընդգծված հարգանքի Ռուսաստանի և անձամբ նրա ղեկավարի հանդեպ: Ելցինը նշեց, որ խորհրդակցության հարցերի քննարկումը սկսվել է իր երկրով, և Յոթնյակը սկզբունքային որոշում է կայացրել օժանդակել ՌԴ նախագահի առաջ քաշած գործով նյակի հաջորդ հանդիպմանը Նեապոլում, և չբացառեց, որ այնտեղ արդեն կխոսվի Ութնյակի: Ըստ Ելցինի, Յոթնյակի ղեկավարները գտնում են տնտեսական բարեփոխումներ այն տեմպերով, որոնք առկա են Ռուսաստանում: Մասնավորապես, նրա արտասովոր անկում փեց այն իրողությունը, որ անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, երբ անկման արագությունը կազմում էր 26 տոկոս, այս տա-

Հաջորդ հանդիպմանը Յոթնյակը կարող է վերածվել Ութնյակի

Ռուսաստանը ոչ թե պարտված, այլ վարկած երկիր է

Ելցինը Արևմուտքից պահանջում է վերացնել առևտրային արգելքները

տասանի ղեկավարի առաջարկների հիման վրա միասնական մոտեցում մշակելու համար: Ինչպես հայտնի է, Բորիս Ելցինն առաջարկել է ակտիվացնել առավել զարգացած երկրների գործունեությունը այս անգամ արդեն Ութնյակի շրջանակներում ներառելով Ռուսաստանը: Մամուլը նշել է, որ Գերմանիան, Իտալիան և Ճապոնիան, չլինելով ՄԱԿ-ի ԱԽ անդամ, ավելի շուտ դրական կրտասխանեին Ռուսաստանի առաջարկներին, քան թե ԱՄՆ-ը, Մեծ Բրիտանիան, Ֆրանսիան և Կանադան: Երբ Ելցինի առաջարկն ընդունվեր, արդեն սեպտեմբերին Նյու Յորքում ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի աշխատանքներն սկսելուց անմիջապես առաջ:

Հուլիսի 10-ին, փակ դռների հետևում, տեղի ունեցան քաղաքական քննարկումները, որին մասնակցեց Բորիս Ելցինը:

Հանդիպման ավարտին ՌԴ նախագահը տնտեսական ծրագրերին: Նա ասաց նաև, որ պետք չէ շտապել Յոթնյակը Ութնյակի վերածելու, քանզի հասկանալի տնտեսական ոլորտ չափանիշներով Ռուսաստանն առայժմ պատրաստ չէ իրավահավասար գործընկերության, բայց միաժամանակ նշել է, որ Կանադայի վարչապետն իրեն հրավիրել է մասնակցելու Յոթնյակի նույն գուգանիշը համատեր է 5 տոկոսի, իսկ տարեկզբից արժեզրկումը չի գերազանցել 8 տոկոսի սահմանը: Ելցինը հավաստիացրեց, որ դրան զուգահեռ բարձրանում է բնակչության կենսամակարդակը: Հիմնվելով այդ արդյունքների վրա նա արևմտյան գործընկերներից պահանջել է վերացնել առևտրային այն արգելքները, որ սահմանված են «սառը պատերազմի» ժամանակներից: «Հանուն իմ վրայից կոմունիզմի կուրծքը բացեցրեք, նա այն արդեն երեք տարի է չեմ կրում», ասել է նա: Ինչ մնում է արտաքին պարտքին, ապա ըստ Ելցինի, Ռուսաստանի արտաքին պարտքի 80 տոկոսի դիմաց այն երկրները եւ ԱՊՀ անդամները միասին վերցրած Ռուսաստանին պարտք են 120 մլրդ դոլար: Դա հիմք է տալիս ՌԴ նախագահին հաստատել, որ Ռուսաստանը ոչ թե պարտք ունեցող, այլ վարկատու երկիր է և կարող է հանգիստ «Փարիզյան ակումբի» մաս կազմել:

Փաստ

ԹՈՒՐՔԻԱ

Անկարան փորձում է ուղղել սխալները...

Ռուսաստանի և ԱՄՆ գաղտնի ծառայությունների միջև ակնկալվող համագործակցությունը, որի մասին վերջերս շատ է խոսվում, համանման ձայների է դրդում նաև Անկարային: Այդ մասին է վկայում հուլիսի 27-ին Թուրքիայի Ազգային հետախուզության կազմակերպության MIT-ի պետի առաջին տեղակալ Այնենեց Քյոխսալի հանկարծակի այցը Մոսկվա: Ըստ թուրքական աղբյուրների, այցի ընթացքում Քյոխսալը բանակցել է անմիջականորեն Ռուսաստանի հետախուզական ծառայության ղեկին ասանձնած Եվգենի Պրիմակովի հետ, ինչը արտառոց երևույթ է երկու երկրների ճնշողայնության պատմության մեջ: Դեռ մի քանի տարի առաջ «սրի և վահանի» պարտ տարիների հիմնական պարտականությունը «Մոսկվայի գործակալներին» որսալն էր և հակակոմունիստական գիծ հակառուսական) քաղաքականության կազմակերպումը, իսկ այսօր նրանց ներկայացուցիչը բանակցություններ է վարում իր պետության հետ: Ժամանակներն, իրոք, փոխվել են:

Սովորաբար, գաղտնի ծառայությունների ղեկավարների արտասահմանյան կատարած այցելությունները մանրամասն լռության մատնվում են արտաքին, առավել ևս գաղտնի են պահվում այցի նպատակները: Տվյալ դեպքում խախտվել են այս երկու սովորույթները: «Հյուրիյեթ» թերթի մեկնաբան Էրդողան Օզկյուր, որը կառավարական շրջաններին մոտ կանգնած լրագրողներից է, թերթի հուլիսի 29-ի համարում ոչ միայն հանրությանը տեղեկացնում է վերոհիշյալ այցի մասին, այլ բացատրում է նույնիսկ նրա նպատակը: Քյոխսալը Մոսկվա է մեկնել իր ռուս գործընկերներին համագործակցության առաջարկելու հետախուզության բնագավառում: Ինչո՞վ է բացատրվում նման «բացախոսությունը»: Ըստ հոդվածագրի, MIT-ը հրաժարվել է ավանդական գործելակերպից և ձգտում է ընդօրինակել ամերիկյան FBI-ի կառուցվածքն ու աշխատանքի մեթոդները: Իսկ քանի որ FBI-ն արդեն իր գրասենյակն է բացում Մոսկվայում, ինչու՞ նրանից հետ մնան թուրքերը:

Իրականում այս երևույթի պատճառները պետք է փնտրել այլ հարթության վրա: Վերջին շրջանում ԱՄՆ-ի և ընդհանրապես Արևմուտքի հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ հիմնականում բարելավման միտում ունեն և, չնայած առանձին դեպքերում ծագող բախման առկայության, զիջելում է համագործակցության ձգտումը, ինչն արտահայտվեց ՆԱՏՕ-ի և Եվրամիության Ռուսաստանի հետ կնքած համաձայնագրերում: Այլ է վիճակը ռուս-թուրքական հարաբերություններում, որտեղ լարվածությունը գնալով աճում է: Նոր ազդեցիկ պատմության ընթացքում երբեք, նույնիսկ սառը պատերազմի ամենաթեժ տարիներին, երկու երկրների միջև առանձնահատուկ այնքան ընդգրկուն չէր եղել և այնքան վտանգավոր չափերի չէր հասել, ինչպես այժմ: Առկա է վստահության բացարձակ բացակայություն:

Ներկայումս Մոսկվան և Անկարան բացահայտ առճակատման մեջ են գտնվում Անդրկովկասում, միջինասիական հանրապետությունների հետ հարաբերությունների հարցում, Բալկաններում ընդհանրապես և Բոսնիայում մասնավորապես: Դա բացատրվում է պայմանով դարաշրջանական և աշխարհաքաղաքական նավթի խաղերի Արևմուտք փոխադրման, այլապես ասած՝ նավթամուղի ծրագրի շուրջ: Կրեմլը ավելի բորբոքվեցին Թուրքիայի կողմից սեծովյան նեղուցներով նավարկելու նոր կանոնակարգի կիրառման կապակցությամբ: Երբ կիրառման ավելացնենք Դեմիրելի գաղտնի այցը Ուկրաինա և Մոլդովա, ինչպես նաև բարձրաստիճան բարձր պաշտոնյաների հանդիպման կողմերը, դժվար կլինի, որ Թուրքիան լռությամբ է կրակի հետ:

Ռուսաստանում խորհրդային կարգերի հաստատումից և Թուրքիայում հանրապետական կարգերի հաստատումից հետո ԽՍՀՄ հետ լավ, փոխադարձ բարձր հարաբերությունները ... երկու Թուրքիայի արտաքին ... քաղաքականության հիմնական ... ընդմիշտ մնալ: Բայց դիտարկելի ... ու երկրագնդի քաղաքական ... ում Թուրքիայի Հանրապետության հայտնվելուն մեծապես նպաստել է ... պոլշևիկյան Ռուսաստանը: ... այս երկրի հետագա զարգացման ընթացքում նույնպես Մոսկվայի հետ լավ հարաբերություն ուներ են: Ատաթուրքը և նրանից հետո եկող թուրք ղեկավարները միշտ ձգտել են հավասարակշռել այս դաշինքը: «Աղխատել ծովից մինչև Չինական պարիսպ» կարգախոսը և Անկարայի կողմից նախկին խորհրդային հանրապետություններում, հատկապես Ռուսաստանի ներսում անցումային ուժերին աջակցելը ի վերջո հանգեցրին երկու պետությունների միջև լարված առճակատման: Ռուսաստանի ղեկավարության վճռական պահանջի մասին ռուս թուրք դիվանագետների ողջույնները և արտաքին քաղաքականությունը այս դեպքերի վրա կառուցելը բոլոր Ռուսաստանի Անկարայի վրա:

Եվ ահա այսօր Թուրքիան փորձում է, գոնե մասամբ, ուղղել դրությունը և կոտրել ընդհանուր լռելու զսպված Մոսկվայի հետ: Հենց այս տեսանկյունից էլ պետք է գնահատել MIT-ի առաջին փոխնախագահի այցը Մոսկվա, ինչպես նաև Թուրքիայի պաշտպանության նախարար Մեհմեթ Գյոլհանի առաջիկայում Մոսկվա կատարելիք այցելությունը:

ՍՄԲԱՏ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Աշխարհի 500 խոշորագույն արդյունաբերական ընկերությունները

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 8 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեք ամերիկյան կորպորացիաներ երրորդ տարին անընդմեջ առաջին երեք տեղերն են զբաղեցնում աշխարհի 500 խոշորագույն արդյունաբերական հսկաների ցուցակում, որն ամեն տարի հրապարակում է «Ֆորչուն» հանդեսը: Դրանք են «Ջեներալ մոթորզ» (1993 թ. վաճառքի ծավալը՝ 133 միլիարդ դոլար) և «Ֆորդ» (108 միլիարդ դոլար) ընկերությունները: Երրորդ տեղում է «Էքսոն» նավթի ընկերությունը, որի վաճառքի ծավալը կազմել է գրեթե 98 միլիարդ դոլար: Լրիվ ցուցակում ներկայացված են հիմնականում այն երկրները, որոնք հայտնի են իրենց արդյունաբերական կարողություններով: Դրանք են ԱՄՆ-ը՝ 159 ընկերություններով, Ճապոնիան՝ 135, Անգլիան՝ 41, Ֆրանսիան, Հարավային Կորեան, Շվեդիան, Ավստրալիան: Սակայն ցուցակի մեջ հայտնվել են նաև Մալայզիան, Թուրքիան, Ավստրիան և նույնիսկ Պանաման: Ռուսաստանից, ԱՊՀ-ի կամ Արևելյան Եվրոպայի մյուս երկրներից ոչ մի ընկերություն ցուցակում չկա:

Փողկապն արգելվեց Իրանում

Հունիսի 30-ին արտասանած իր ճառում Իրանի Իսլամական Հանրապետության կրոնական առաջնորդը՝ այաթոլլահ Խամենեին արգելեց փողկապի ու դրա տարատեսակների՝ «թիթեռնիկ» փողկապ և այլն, գործածությունը հանրապետությունում, դրանք համարելով «ոչ մահմեդական մշակույթի տարածման դրսևորումներ»:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀ

Դրախտ նորապսակների համար

ԱԲՈՒ ԴԱԲԻ, 10 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բավական է ընդամենը Արաբական Միացյալ Էմիրությունների բնակիչ լինել, որպեսզի ամուսնանալիս ստանալ մի բավականին կլորիկ գումար՝ 70 հազար դիրհամ (համեմատելու համար ասենք, որ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցի ամսական աշխատավարձը 3500 դիրհամ է): Անցյալ տարի այստեղ ստեղծված «Հարսանեկան հիմնադրամը» այդպես է օգնում նորապսակներին ընտանիք ստեղծելու սկզբնական փուլում: Այդ ժամանակամիջոցում 4 հազարից ավելի զույգ է օգտվել հիմնադրամի ծառայություններից: Իհարկե, եղել են նաև այնպիսիք, որոնք ցանկացել են դրամ ստանալ հիմք չունենալով դրա համար. հիմնադրամը օգնում է նախ և առաջ այնքան էլ լավ չապահովված ընտանիքներին: Եղել են նաև ամուսնական պայմանագրերի կեղծման կամ ամուսնական նվազագույն առաջին մասն ստանալուց հետո հարուստ ամուսնալուծությունների դեպքեր: Այստեղ փողը տրվում է երկու մասով. 40 հազարը ամուսնության գրանցումից անմիջապես հետո, իսկ 30 հազարը հարսանիքից հետո:

Էմիրությունների «Հարսանեկան հիմնադրամը» գործն եզակի է իր տեսակի մեջ: Անեն երկիր չէ, որ կարող է պարծենալ երիտասարդ ընտանիքների նկատմամբ ցուցաբերվող նման հոգատարությամբ: Բայց եթե Արաբական Միացյալ Էմիրությունների հոյակապ ճշգրիտ առատությամբ օտարերկրացիներ հետ, նրան ոչ ոք չի խանգարի. բայց ... փող էլ չի տա:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ»
կորպորացիան

հրավիրում է աշխատանքի
անգլերեն լեզվի բարձրորակ
մասնագետների

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար
զանգահարել 57-07-72, 57-02-68

ՖԻՐՄԱՆ

Հրավիրում է ճանապարհորդության

ԵՐԵՎԱՆ - ՎԱՐՇԱՎԱ - ԵՐԵՎԱՆ
երթուղով, 4օր, թռիչքը
յուրաքանչյուր
երկուշաբթի,
հուլիսի 11-ին, 18-ին
և 25-ին

ԵՐԵՎԱՆ - ԲՐԵՍՏ - ԵՐԵՎԱՆ
երթուղով, թռիչքը հուլիսի 11-ին և 21-ին

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմեք՝
«ԷՐԵԲՈՒՆԻ-1» հյուրանոց, 4-րդ հարկ, ս. 430
«ԱՆԻ» հյուրանոց, ս. 617
Հեռ. 581-699, 560-494, 652-862,594-617

ARINA

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Գոհարը բեմ դուրս եկավ մուգ կապույտ հիասքանչ ու փայլփլուն հանդերձանքով, որպես Մոցարտի «Կախարդական սրինգ» օպերայի հեքիաթային դիցուհին: Նա իր հետ բերեց ձայնի երկնային սանգի հնչողություն, հնայելով՝ ներկաներին և սեղմելով ավանդական մթնոլորտ:

Չենք ուզում ընդգծել տարիքը, սա-նուրջներ» երկից և Հենդելի «Հուլիոս Կեսար» օպերայի Կլեոպատրայի դերերգից: Դա դաշնային ձայնիկների դես բնական ու բուռն, անճառ, զուսպ հույզերով, ներփուս լարված երաժշտություն է: Ձայնն այդպես պահելը և մեզ համար հնավոր այդ երաժշտության անվերջ ճեմարտացիորեն լինտնացնելը տրված է նույնիսկ մեծ երգիչներից քչերին:

դարձ, առանց առաջին անգամ էր առողջ զգացմունքների այդ ամբողջ փունջը, առանց այդ թեթևության հեշտամ չկար ծանր ու մեծ աշխատանք: Կիթառ նվագող Էլֆի թեթևությունը բերեց արվեստի մեծ երգչուհի Գոհար Գասպարյանի երգեցողության առ ցխաչի կերտել է:

Համերգի երկրորդ մասում հնչեցին Չուխաջյանի «Գարուն», Կո-

Մեկ դերասանի երաժշտական թատրոն

Գոհար Գասպարյանի վերադարձը

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ՌՈՒԽԿՅԱՆ

Երկամյա բացակայությունից հետո Գոհար Գասպարյանը կրկին բեմ դուրս եկավ: Դա տեղի ունեցավ հուլիսի սկզբին, Օպերայի և բալետի ազգային թատրոնի դահլիճում, որի բեմահարթակի վրա է անցել նրա ամբողջ բեմական կյանքը: Ներկաները զգում էին այդ օրվա նշանակալիությունը, դրա եզակիությունը: Այդ օրն ունկնդիրների մի խումբ սերունդների դարձնելուց յուրահատուկ ազդանշան: Ավագ սերունդներին այս վերադարձը երախտագիտության, հնամյա դասանկարչության հուշերը, երբ իրենք առաջին անգամ լսել էին անմիջապես իրենց կողքը դարձած Գոհարին: Մատաղ սերնդին այդ օրը տեսեց կյանքի դասեր. թե ինչպես տաղանդն ունի ավելին ու ավելի վառ բազմահայտնվելու ունակություն, և թե ինչպես կյանքն ու տարիքը ոչինչ չեն կարող անել աստվածային կայծի հետ, ինչպես է այն վառվում ճշմարիտ արվեստագետի հոգում և մարդկանց սրտերը համակում անմնացորդ զգացմունքով հիացմունքով, երախտագիտությամբ, բերկրանքով:

կայն երևույթի եզակիությունը մեծապես բացատրվում է հենց այդ փաստով: Ես ծանոթ չեմ մեկ ուրիշ երգչուհու (բացի, թերևս, Էլլա Ֆիցջերալդից), որն այդ տարիքում այդպես անմնան պահպանած լինի ձայնին:

Իսկ երբ դա պատահում է, ապա փառքը, վարպետությունը, արտիստականության մեծությունը ամբողջանում են հոգևոր ծնդյաններ: Եվ Գոհար Գասպարյանի երգեցողությունն իր մեջ զգալիորեն ավելի տեղեկատվություն էր պարունակում, քան որևէ հիանալի երիտասարդ երգչուհունը: Արանք են տարիքի առավելությունները...

Ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել Գոհար Գասպարյանին այդ օրվա համար: Մի ջահել կին ինձ ասաց. «Ես երջանիկ եմ, որ ներկա եմ եղել այդ համերգին: Հիմա ես գիտեմ, որ կպատմեմ զավակներիս, ապա նաև թոռներիս պատմել, որ ունկնդրել եմ Գոհար Գասպարյանին... »:

Նրա համերգը երկու մասից էր: Սկսեց երգիչների համար անչափ դժվար բարոկկո երաժշտությունից կոմպոզիտոր Մարչելլոյի «Սիրո ա-

Այնուհետև հնչեցին Գունոյի «Ալոթքը», Պուչինիի «Բոհեմ», Բիզեի «Մարգարիտ որսորդները»... Վեհապանծ, հիասքանչ երաժշտություն: Եվ դա ոչ թե աշխատանքների պատճառն էր, այլ բնորոշ՝ Գոհար Գասպարյանին բնորոշ մի գիծ. նա երգում էր այնքան անմիջականորեն ու կենդանի, այնպես դյուրին ու

միսատի «Ախ, մարալ» և «Օրորոցային», Եկմալյանի և Կանաչյանի երգերը, իսկ վերջում Մանուկ դե Ֆալյայի «Օրորոցայինը» և «Մնաս բարով, Գրենադա»:

Այդ կատարումներից յուրաքանչյուրն արտահայտիչ է պատկերայնության չափ: Մեկ դերասանի երաժշտական թատրոն: Մի քանի ժեստով, ծնոտների շարժումներով, ժպիտ և արտահայտիչ դիմախաղով Գոհար Գասպարյանը կերտում էր անսահման հիասքանչ կանանց կերպարներ, որոնք առանց իջել էին հին հայկական մանրանկարներից, Վերածննդի դարաշրջանի նկարիչների կտավներից:

Գոհար Գասպարյանի նկարագիրը կառուցվում է հակադիր գծերից. նրա ձայնը բնատուր շնորհ է, ինչն ունի մեծ աշխատասիրության բնավորության, հարմարվողականություն և համառակ, արվեստում անհատական: Անձն ունեն թևեր ու հարթայրեր, ծիծաղամեծ գազաթներ և կանաչ հովիտներ, որոնք սեղմված են Հայաստանի բիբլիական, անկրկնելի դիմագիծը:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Փոխայցերը կդառնան ավանդական

ՍԵՐԳԵՅ ՏԱՏԵՎՈՍՅԱՆ

Վարդգես Մովսիսյանի «Ա՜խ, այդ Շուշանը» պիեսի բեմադրությամբ նախօրյա հյուրախաղերով ԼՂՀ-ում էր գտնվում Գորիսի դրամատիկ թատրոնը: Գորիսցիները երկու ներկայացում տվեցին Ստեփանակերտում, և մեկը ունեցան Բալուջա գյուղում, արժանանալով ջերմ ընդունելության:

Թատրոնի տնօրեն Նապոլեոն Մկրտչյանը հարցազրույց ունեցավ ԼՂՀ ռադիոյով և հեռուստատեսությամբ: ԼՂՀ հեռուստատեսությունը նկարահանել և հաղորդներ է ցուցադրել ներկայացումից:

Գորիսցիների թատերախումբը ծանդիկներ դրեց արցախյան հեռուստատեսի եղբայրական գերեզմանոցում, այցելեց Շուշի: Ստեփանակերտի դրամատիկ թատրոնի հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել տարեկան երկու անգամ փոխայցելել միմյանց:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ

Միգուցե Մոցարտի գլուխն է

Պետերբուրգում մի խումբ պատանիներ, գանձեր որոնելու նպատակով թխկթխկացնելով Ժուկովսկու փողոցում գտնվող լքված մի հին շենքի պատերը, անսպասելիորեն դեմ առան դատարկության: Ծակելով պատի սվաղը և կոտրելով նրա տակից դուրս եկած տախտակները, նրանք հայտնաբերեցին զարդարուն մի արկղիկ: Բացելով այն, պատանի գանձորոնողները տեսան 1896 թ. «Պետերբուրգյան թերթիկ» թերթի մեջ փաթաթված մի գանգ: Նրա վրա լատիներեն տառերով փորագրված էր «Մոցարտ»: Գտնվածը ցույց տվեցին գիտնականներին: Ենթադրություն ծագեց, որ դա կարող է լինել ավստրիացի մեծ կոմպոզիտորի գանգը, որը հարյուր տարի առաջ հափշտակվել էր Վիեննայի մի ցուցահանդեսից: Գտնվածը Մոսկվա ուղարկվեց: Եթե նրա ծագման մասին ենթադրությունը հաստատվի, գրում է «Երեկոյան Պետերբուրգ» թերթը, դա կարող է իսկական սենսացիա դառնալ:

ՀՈԼԻՎՈՒԴ

«Վերջին կայարանը» Մ. Նահանգներում

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ամերիկահայ թերթերը մեծ տեղ են հատկացնում այս օրերին «Վերջին կայարանը» հայկական ֆիլմի ցուցադրությանը ԱՄՆ-ում, որը անգլերեն լեզվով առաջին հայկական կինոժապավենն է: Ֆիլմը, որտեղ խաղում են Նորա Արմանին, Ժիրայր Փափազյանն ու Արմեն Ջիգարխանյանը, ներկայացված է ամերիկյան ֆիլմինստիտուտի կողմից կազմակերպված միջազգային կինոփառատոնի ցուցադրությանը: Այն նախ ցուցադրվեց Լոս Անջելեսում, իսկ հուլիսի 10-ին և 11-ին Վաշինգտոնի Քենեդու անվան կենտրոնում:

Վան Գոգի նորահայտ ծոցատետրը

Ամստերդամում, հոլանդացի անվանի գեղանկարիչ Վինսենթ Վան Գոգի թանգարանին են հանձնվել երկու հազվագյուտ իրեր՝ վարպետի գրառումներով ծոցատետրը և մի լուսանկարչական ալբոմ՝ նրա պատանեկան լուսանկարներով: Այդ փաստաթղթերը իր տան ծեղնահարկում պատահաբար գտել է Վան Գոգի եղբոր դուստր Էլիզաբեթ Վան Գոգը: Դրանք իրերով սնդուկը այնտեղ էր գտնվում անհիշելի ժամանակներից, և միայն օրերս տիկին Ներեյինգը հետաքրքրվել էր նրա բովանդակությամբ: Հետազոտողները գտնում են, որ այդ «գրքույկը» Վան Գոգը նախապատրաստել է 1875 թվականին:

ԱՄՆ

Սուրբ Վարդանի տաճարը էկրաններին

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: «Արմինիըրն ռիփորթըր» թերթը գրում է, թե վերջին երեք տասնամյակների ընթացքում հազարավոր մարդիկ երթ ուխտավոր գալիս են Նյու Յորքի սբ. Վարդանի տաճարը, որը համարվում է հայկական ամենաշքեղ եկեղեցիներից մեկը աշխարհում: Այս առիթով հուլիսի 11-ից ամերիկյան կաբելային հեռուստատեսությունը երեք առանձին հաղորդումներով սկսել է մի տեսաերիզի ցուցադրում, որը ներկայացնում է սբ. Վարդանի տաճարի պատմությունը: Այն կոչվում է «Վարդանի ... ։ այսօրվա առաքելությունը»: Տեսաերիզը վեր է հանելու եկեղեցու դերը ժամանակակից Ամերիկայում, ցույց է տալու, թե ինչպես հնարավոր նոր պայմաններին այն պահպանում է դասական ավանդները և շարունակում ուսուցանել: Նկարահանումները կատարվել են 1993 թվականին, սբ. Վարդանի տաճարի հիմնադրման 25-րդ տարեդարձին նվիրված հոբելյանական միջոցառումների օրերին: Ֆիլմը ներկայացնում է նաև հարցազրույցներ ծխականների, եկեղեցական դեկավարների և Ամերիկայի էջմիածնական թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանի հետ:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Վայմարի նոր ցուցահանդեսը

ՆԱԶԱՆ ԱՐԻՔՅԱՆ

Սեփական թղթակից, Փարիզ

Փարիզի «Լե Սան» արվեստի սրահը, որը փարիզահայ համայնքի մշակութային ժամադրավայրերից մեկն է, արդեն մի քանի տարի յուրահատուկ հենարան կոչված է դառնալ Հայաստանի նկարիչների համար: Այս անգամ հյուրը Վայմարն էր, որի 30 գրաֆիկական աշխատանքների ցուցահանդեսը բացվեց հուլիսի 7-ին: Ցուցադրությունը մի քանի շարքերի միավորում է, որոնցից «Երաժշտության այն կողմը», «Գրագիտներ», «Ընտանիք և սեր», «Այնտարանական բեմանկարով», որոնք պատմում են վերջին 3-4 տարիներին նկարչի բեմանկարչության և հայտնի գեղարվեստական արտահայտչամիջոցների առնումների մասին:

Միշտ հարազատ իր ինքնատիպ ոճին Վայմարը արտացոլում է գիծը, սիրում նրան երգել, ընել, մտածել, տառապել, սիրել: Ճարտարապետական կառուցվածքայնություն ունեցող հորինվածքներում իշխող գծերի ռիթմիկ ու բարակաճ պարի մեջ արծարծվում են նկարչի հոգու տատանումները, խռովքները ու կենսափիլիսոփայությունը:

Ոչ սովորական մուրացկանը

Սաշ Ագնավուրը նկարահանվում է «Բայդիդասա» (որ ղեկ է համանուն «Կար՞ղ է 10 դրամ ունենալ») հեռուստատեսային գեղարվեստական ֆիլմում, որի ռեժիսորն է Միշել Լանգը: Հանրահայտ երգիչը խաղում է անտուն մուրացկանի դեր: Ֆիլմը կցուցադրվի ֆրանսիական 2-րդ հեռուստաալիքով:

Տարվա վերջին լույս կտեսնի Ագնավուրի երգերի նոր սկավառակը, իսկ փարիզյան հանդիսատեսը հնարավորություն կունենա նրան ունկնդրելու սեպտեմբերի 19-ից

նոյեմբերի 26-ը, Պալեի Համագումարների պալատում:

Ն. Ա.

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ամավերջի հանդիսութիւն Մելգոնեան կրթական հաստատութեան

Կիպրոսի Մելգոնեան կրթական հաստատութեան 1993-94 ուսումնական տարեշրջանն իր աւարտին հասաւ 4 Յունիս 1994-ին: Այդ երեկոյ Մելգոնեան անձահ բարերարներու դամբանին շուրջ խմբուած սանսանուհիներու և ներկաներուն եկան ու իրենց շարքերով միացան նոր կեանքի սեմին կանգնած աւարտական դասարանի տղաքն ու աղջիկները: Կատարուեցաւ ջահերու փոխանցում և ծաղկեփունջերու զետեղում: Մեծ բարերարներու յիշատակին կատարուած պաշտամունքի ընթացքին, աշակերտութեան երգեցողութիւնը կը հնչէր որպէս երախտագիտութիւն և անոնց գործը յաւերժացնելու երդում:

Ամավերջի հանդիսութիւնը սկսաւ Հ. Բ. Ը. Միութեան և Մ. Կ. Հաստատութեան քայլերգներով, որմէ ետք հաստատութեան տնօրէն պրն. Յակոբ Գասպարեանը ներկայացուց տարեկան տեղեկագիրը: Ան անդրադառնալով Մելգոնեանի ունեցած մեծ դերին մեր ազգային կեանքին մէջ, դիտել տուաւ, թէ այստեղ «հիւանդինքիր ակերտ կը սնանի ամողջ հայու և մելգոնեանցիի խելական ոգիով սնած մարդ կազմակերպի պատրաստութիւն»:

Ներկայացուց դպրոցին, ուսուցչական կազմին և աշակերտութեան ընդհանուր պատկերը, խօսեցաւ հաստատութեան ուսումնական ծրագիրներուն, ինչպէս նաև ներքին կեանքին և արտադասարանային գործունէութեան մասին: Ապա նշեց. «Որոշեցի կարելի ըլլայ միշտ արժեւորումը կատարել և գնահատել ուսումնական հաստատութեան մը գործունէութիւնը, անհրաժեշտ է գիտակցիլ այդ հաստատութեան հետապնդած կրթական նպատակներուն և իրատեսութեամբ անդրադառնալ կատարուած աշխատանքին, խուսափելով ուսուցիչ յայտարարութիւններէ և մակերեսային նկատումներէ»:

Ամփոփելով իր խօսքը՝ պրն. Գասպարեան ընդգծեց, թէ անցնող դպրոցական տարեշրջանը հաստատութեան համար եղաւ աշխոյժ և արդիւնաւոր շրջան մը, որ քնորոշուեցաւ ուսումնական իրագործումներով և մշակութային հարուստ գործունէութեամբ: Իր խօսքի աւարտին ան յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց Կիպրոսի բարեխնամ կառավարութեան, որ անոր ձեռով կը քաջալերէ միշտ կանգուն պահելու այս կրթական օջախը, Հ. Բ. Ը. Միութեան կեդրոնական վարչութեան, որ յատուկ հոգածութիւն կը ցուցաբերէ մեր հաստատութեան հանդէպ, ինչպէս նաև բոլոր բարերարներուն,

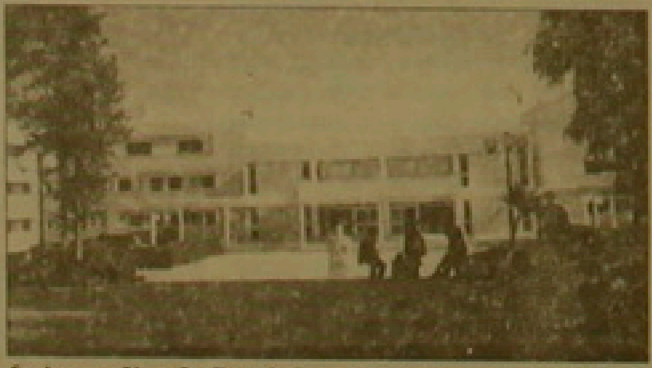

նուիրատուներուն, միութիւններուն և անհատներուն, որոնք իրենց ներդրում ունեցած են հաստատութեան յաջող ընթացքին:

Ապա հաստատութեան տնօրէնը յանձնեց շրջանաւարտներուն վկայականները, որմէ ետք տեղի ունեցաւ մրցանակներու բաշխում: Աւարտական դասարանէն Սիլվա Գալայեան կարդաց ուղերձը, և ապա բեմ հրաւիրելով տնօրէն պրն. Յակոբ Գասպարեանը, նուիրեց յուշանուէր մը աւարտական դասարանին կողմէ, որպէս երախտագիտութիւն ամբողջ տարուան ընթացքին իրենց հանդէպ ցոյց տրուած սիրոյ և հոգատարութեան:

Ողջերթի խօսքով հանդէս եկաւ սանուհի Ժենիա Թահմազեանը: Հաստատութեան հայերէնի երբեմնի ուսուցիչներէն պրն. Մինաս Գոճայեան կատարեց Յուսկ բանից: Ան իր սրտին խօսքը փոխանցելով շրջանաւարտներուն, կոչ ըրաւ միշտ հաւատարիմ մնալ Մելգոնեանի փոխանցած աւանդներուն ու ոգիին, ինչպէս նաև հայ ժողովուրդի նուիրական գաղափարներուն ու ձգտումներուն, փորձելով միշտ ներդրում ունենալ հայրենի մշակոյթի կեանքին:

Ուշ երեկոյեան ի պատիւ շրջանաւարտներուն Հ. Բ. Ը. Միութեան Նիկոսիոյ վարչութեան կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ ճաշկերոյթ:

[illegible]
Նիկոսիա, Կիպրոս

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ մարզական

LEVON TRAVEL
Առաջնությունը լուսաբանվում է «Լեւոն Թրավլի» աջակցությամբ
World Cup USA 94

Բուլղարիան կիսաեզրափակիչում. պատահականությո՞ւն, թե օրինաչափություն

Ռոբերտո Բաջջոն կարող է լույս տալ թիմին

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Լոս Անջելես

Առաջնության օրագիր

1/4 եզրափակիչ
Իտալիա-Իսպանիա 2-1
Դ. Բաջջո, Ռ. Բաջջո (Իտալիա), Կամինեռո (Իսպանիա)
Հոլանդիա-Բրազիլիա 2-3
Ռոմարիո, Բեբետո, Բրանկո (Բրազիլիա), Բերգկամպ, Վինտեր (Հոլանդիա)
Բուլղարիա-Գերմանիա 2-1
Մաթեուս 11 մ (Գերմանիա), Ստոյչկով, Լեչկով (Բուլղարիա)
Ռումինիա-Շվեդիա 6-7 (2-2, 1-1)
Բրոլին, Կ. Անդերսոն (Շվեդիա), Ռադուչոու-2 (Ռումինիա)

Այն, ինչ կատարվեց Նյու Ջերսիի մարզադաշտում, բոլորը միաբերան անվանեցին աշխարհի 15-րդ առաջնության ամենամեծ անակնկալ: Այդ օրը աշխարհի չեմպիոն Գերմանիայի հավաքականը, որը համարվում էր ներկա առաջնության հաղթողի գլխավոր հավակնորդներից մեկը, բոլորի համար անսպասելիորեն զիջեց Բուլղարիայի հավաքականին, որն անշուշտ մրցաշարի գլխավոր հայտնությունն է: Բուլղարացիները կրկին անգամ ապացուցեցին, որ կարող են ցույց տալ բարձրակարգ ֆուտբոլ, վերջին շրջանում տարած փայլուն հաղթանակները ոչ թե պատահականություն են, այլ օրինաչափություն: Ընդհանրապես, բուլղարացիները աչքի են ընկնում բարոյակամային բարձր հատկանիշներով եւ պայքարում են մինչեւ վերջին վայրկյանները: Դրա վառ ապացույցն է ընտրական փուլի Ֆրանսիայի հետ վճռորոշ հանդիպումը, որի վերջին րոպեներին միայն կորզեցին հաղթանակը եւ նվաճեցին եզրափակիչ փուլի ուղեգիրը: Գրեթե նույնը կատարվեց նաեւ Գերմանիայի հետ հանդիպմանը: Պարտվելով 0-1 հաշվով, Խրիստո Ստոյչկովը, ամբողջ խաղն իր վրա վերցնելով ապացուցեց, որ իսկական առաջատար է, մեծ աստղ: Նրա եւ Լեչկովի գեղեցիկ հարվածներից հետո գերմանացիները, ինչպես հետո պարզվեց, ստիպված են հավաքել ճամպրուկները:

Ռոբերտո Բաջջոն անցյալ տարվա սեզոնների 2-ից (800 րոպե) Իտալիայի հավաքականում ոչ մի գոլ չի խփել եւ միայն Նիգերիայի հավաքականի հետ 1/8-րդ եզրափակիչ կարեւոր խաղում նա դարձավ վճռորոշ երկու գոլի հեղինակ եւ հաղթանակ բերելով իր թիմին, Իտալիայի հավաքականին դուրս բերեց քառորդ եզրափակիչ: Ինչպես նշում է Իտալիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահության անդամ Ռաֆայել Ռանուչին «Ռոբերտո Բաջջոն Ռոմարիոյի դեմ է: Նա կարող է ամբողջ խաղի ընթացքում աննկատ լինել, բայց ակնթարթորեն բռնկվել եւ լույս տալ ամբողջ թիմին»: Ռոբերտո Բաջջոն 27 տարեկան է: Նա Իտալիայի առաջնություններում մասնակցել է 219 խաղի եւ խփել 109 գնդակ, որն անչափ բարձր ցուցանիշ է Իտալիայի պես երկրի առաջնությունում, որը ամենադաժանն է աշխարհում: Ռոբերտո Բաջջոն հավաքականի կազմում արդեն խփել է 21 գնդակ:

Երբ Նիգերիայի հավաքականի հետ հանդիպման հիմնական ժամանակի վերջին րոպեին Ռոբերտո Բաջջոն գրավեց մրցակցի դարպասը եւ փրկեց իր թիմին անփառունակ տուն դառնալուց, խաղից հետո հայտարարեց. «Ես այդ գոլը նվիրում եմ «Յուվենտուսի» 22-ամյա իմ խաղընկեր Անդրեա Ֆորտունատոյին, որը տառապում է արյան քաղցկեղով»:

ԱՄՆ են եկել Բաջջոյի մայրը, տիկինը եւ 4 տարեկան աղջիկը: Բնավորությամբ ամաչկոտ Ռոբերտո Բաջջոն Նիգերիայի հավաքականի հետ խաղից առաջ շատ մտահոգ էր: 1993 թ-ին. Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստը ոգին չէր հանում: «Ես շատ եմ ուզում հաղթել եւ աշխարհի գավաթին տիրել», հայտարարել է անվանի ֆուտբոլիստը:

Նիգերիացիների հետ խաղում Ռոբերտո Բաջջոյին ստվերի պես հետապնդում էր 19-ամյա Զիկոսը: Այս ֆուտբոլիստը հիմնականում կատարեց իր գերմխարին խնդիրը՝ վնասազերծելով Ռոբերտո Բաջջոյին: Սակայն մի ակնթարթ նրան աչքաթող անելով՝ իր թիմի դժբախտության պատճառը դարձավ: Այնուամենայնիվ Զիկոսը արժանացել է մասնագետների ուշադրությանը եւ իտալական 2-րդ դիվիզիոնի թիմերից մեկի ղեկավարները արդեն պայմանագիր են կնքել նրա հետ: Այնպես որ բացառված չէ, որ շուտով Բաջջոն ու Զիկոսը կրկին իրար դեմ խաղան, սակայն Իտալիայի առաջնությունում: 57 միլիոն իտալացիների համար Ռոբերտո Բաջջոն նորից փրկարար դարձավ: Բոլորն այն կարծիքին են, որ ավագ մարզիչ Արիգո Սակկին հավաքականում խաղացողների ամենաճիշտ ընտրությունն է կատարել:

«Ես 70 ֆուտբոլիստներից ընտրեցի 21-ին, գումարած Ռոբերտո Բաջջոն: Նա մրցակցությունից դուրս էր եւ մեր լավագույն խաղացողն է: Ռոբերտո Բաջջոն խաղադաշտում կարող է լուծել ամենադժվարին խնդիրները: Մինյարին, Մասսարոն, Կազիրագին Ռոբերտո Բաջջոյի հետ կազմում են իմ թիմի ոգին», ասաց Սակկին:

ՄԻՋԱԴԵՊ

Վեստերհոֆը հրաժարական է տալիս

[illegible] ազգային [illegible] ընտրանախմբի նախագահ եւ աշխարհի առաջնությունում պատվիրակության ղեկավար Միքայել Աֆինլանդին հայտարարեց. «Մենք պետք է նոր թիմ ստեղծենք: Ներկա ֆուտբոլիստները 4 տարի հետո ծերացած կլինեն: Անհրաժեշտ է նոր տաղանդներ փնտրել: Առաջնահերթ խնդիրներից մեկը նոր մարզիչ գտնելն է: Նույնպես արտասահմանցի, քանի որ Իտալիայի հետ 1/8-րդ եզրափակիչ խաղում կրած պարտությունից հետո Կլեմենս Վեստերհոֆը (Հոլանդիա) հրաժարական տվեց:

Օտար մարզիչ ենք ուզում, քանի որ դեռ չենք լուծել ազգային ներքին խնդիրները, տեղացի մարզիչի համար [illegible] հավաքականում խա[illegible] ընտրությունում [illegible]

Նիգերիայի հավաքականի ավագ, 33-ամյա Ստեֆան Քեշին հայ[illegible]

[illegible] ֆուտբոլից: Նա խոսք բանեցրեց հավաքականի հոլանդացի մարզիչ Կլեմենս Վեստերհոֆին, որի անձնական ճնշումների պատճառով, ըստ Քեշիի, ուժեղ հայտնի խաղացողներ, այդ թվում Սամսոն Սիասիան դուրս են մնացել գլխավոր թիմից, քանի որ ընդդիմացել են մարզիչին:

Քեշին ասաց, որ Վեստերհոֆը չնչին ծառայություն ունի աշխարհի առաջնությունում Նիգերիայի հավաքականի հաջողությունում: «Նա մարզիչ չէր, պարզապես ընտրանու էր: 5 տարիների ընթացքում եւ նրան պատշաճ միայն այն բանի համար, որ նա մեր նյութական պատճառն էր», ասաց Քեշին:

Ռաշիդի Եկինին Նիգերիայի հավաքականի հայտնի հարձակվողը, դատապարտեց Վեստերհոֆին: Իտալիայի հավաքականի հետ խաղում ֆուտբոլիստների սխալ ընտրության համար:

ԲԱՍԿԵՏԲՈԼ

Նախաձեռնությունը շարունակություն կստանա՞...

ՅՈՒՐԻ ԱՆԵՄՈՒՆՅԱՆ

Լարվածությամբ առանձնացան Հայաստանի բասկետբոլի պատանեկան առաջնության վերջին փուլի հանդիպումները: Իհարկե, տեխնիկական հնարքների որոշակի զինանոց ունեցող հասուկենտ խաղացողներ կային թիմերում: Բայց 15-16 եւ դեռ ավելի փոքր տարիքի մարզիկ-մարզուհիների վարպետության մասին, հասկանալի է, դեռ վաղ է խոսելը: Այդուհանդերձ, չեմպիոնի կոչումը նվաճելու ցանկությունը մեծ էր ասպարեզում մնացած թիմերի խաղացողների մեջ եւ դիտում նրանց հանույքով էին արձագանքում «Հայծխախոտ» ԱՄ «Գրանդ» մարզակումբի դահլիճի նստարաններն ամբողջովին զբաղեցրած շուրջ 1000 մարզասերներ:

Մինչ մրցանակակիրների անունները նշելը ասենք, որ ուժեղագույն քառյակներում տեղ գտած բոլոր թիմերն էլ արժանի էին չեմպիոնի պատվին, քանզի այդ պարագայում, հանդիպումների ելքի վրա, իր հետքն էր թողնում նաեւ... մարզական բախտը, հանգամանք, որը բնորոշ է պատանեկան սպորտին: Եվ սակայն սպորտն իր օրենքներն ունի, եւ ընդունված է ասել, որ ասպարեզում հաղթում են ուժեղները: Այդպիսին էր Արարատ քաղաքի աղջիկների հավաքականը, որը վճռական խաղում հաղթեց (66-56) առաջինը ճանաչվելու պատվին հավակնող Արաբկիրի շրջանի ներկայացուցիչներին: Հանդիպման հիմնական ժամանակն ավարտվեց հավասար արդյունքով (53-53), եւ միայն այդ մրցամարտի շարունակությունում, այն էլ գլխավորապես ֆիզիկական պատրաստականության հաշվին, հաղթեցին արարատցիները: Նրանց հաղթանակն ավելի քան պատվաբեր էր, եւ այդ առթիվ պետք է սրտանց նրանց շնորհավորել, մանավանդ որ չեմպիոնուհիներից հետ մնացածների թվում էին երեւանյան յոթ թիմեր: Իսկ խաղավարտից հետո պարզվեց, որ Արարատ քաղաքի թիմի հաջողությունը նաեւ օրինաչափ էր: Հաղթանակի բերկրանքն ապրող աղջիկները ուրախությամբ նախ նետվեցին իրենց մարզչի՝ վաստակավոր մարզիչ Էդվարդ Վարդանյանի գիրկը, ապա խմբովին վազեցին դեպի իրենց թիմը հովանավորող Արարատի հիվանդանոցի ներկայացուցիչները, նրանց հետ սրտանց ողջագուրվեցին:

«Առանձնապես մեծ գումար չենք ծախսում մեր համեստ աղջիկների վրա, գրույցի ժամանակ նշեց հովանավոր կոլեկտիվի գլխավոր բժիշկ Արտուշ Ղազարյանը: Պարզապես հետեւում ենք մարզումներին, մեր հնարավորությունների չափով մարզագույք ենք գնում եւ այն տրամադրում խաղացողներին...

Այո, փոքրիկներին բավ է նաեւ մեծերի ուշադրությունը, որի օրինակն էր կրկնակի այն ոգեւորությունը, որ ապրեցին նորընծա չեմպիոնուհիները՝ տեղեկանալով, որ իրենց հանգիստ տանդարձն ապահովելու նպատակով հովանավորները մրցավայր էին ժամանել ավտոբուսով:

Երրորդ մրցանակակիր դարձավ Շենգավիթի շրջանի հավաքականը:

Տղաների մրցաշարի վերջին հանդիպման (Գյումրի-Մաշտոցի շրջ.) ելքը միանգամից մի քանի հարցերի էր պատասխան տալու: Եթե հաղթեին մաշտոցցիները, ապա նրանք կդառնային երկրորդ մրցանակակիր, չեմպիոնի պատվին կարժանանար ՀՄԸՄ-ն: Հակառակ պարագայում՝ առաջինը կճանաչվեին գյումրեցիները, նրանց կհաջորդեին ՀՄԸՄ-ն, Շենգավիթը, իսկ մաշտոցցիները կեզրափակեին առաջին քառյակը: Այդպես էլ եղավ. 73-68 հաշվով հաղթեցին գյումրեցիները եւ իրենց քաղաք վերադարձան պարգեւներով: Ասենք, որ հանդիպման ելքի համար, ինչպես նշեց գյումրեցիների ավագ մարզիչ Ղուկաս Նիկողոսյանը, որոշակի նշանակություն ունեցավ խաղացողների ֆիզպատրաստականությունը, որով ավելի օժտված էին նրա սաները: Առաջնության վերաբերյալ իրենց տեսակետներն արտահայտեցին բազմաթիվ մարզիչներ: Բոլորն էլ ընդգծեցին Հայաստանի բասկետբոլի ֆեդերացիայի նախաձեռնությունը, մրցաշարի գերազանց կազմակերպվածության մասին: Մարզական հարցերի մասին էլ մասնագետների կողմնորոշումը գրեթե միանման էր: Գլխավոր մրցավար, վաստակավոր մարզիչ Ալեքսանդր Նավասարդյանը, նշեց, որ աղջիկների որակական հատկանիշներն ավելին էին: Նա ըստ նաեւ, որ աղջիկների թիմերում էին ավելի շատ բարձրահասակներ ընդգրկված: Վաստակավոր մեկ այլ մարզչի՝ Հայկես Առաքելյանի կարծիքով, թիմերի խաղային ձեռագիրը կարելի է պայմանականորեն բաժանել երկու տեսակի: Հավաքականների մի խմբում դրսեւորվում էր ֆիզիկական, մեկ այլ խմբում՝ տեխնիկական եւ տակտիկական լավ պատրաստականություն: Առաքելյանը երկրորդի կողմնակիցն էր, փաստելով, որ նրանց համար ապագան ավելի խոստումնալից կլինի: Ինչեւէ, առաջնությունն ավարտվեց, եւ մասնակիցները լավ հուշերով թողեցին ասպարեզը: Մնում է, որ ֆեդերացիայի այս նախաձեռնությունն ընթացիկ մրցաշրջանում միակը չլինի, եւ այդ գործում նրան աջակից լինի, նախաձեռնողի լավ ավանդույթին հավատարիմ մնա ՀՀ սպորտվարչությունը: Միասնական գործելակերպից են ծնվում հաջողությունները:

ԱՄՆ-94

Ջեկի Չառլտոնն այնուամենայնիվ վերադարձավ

Չնայած մամուլի կենտրոնում հաղորդագրություն եղավ, որ Իռլանդիայի հավաքականի ավագ մարզիչ Ջեկի Չառլտոնը մնալու է ԱՄՆ-ում մինչեւ աշխարհի առաջնության վերջը որպես մեկնաբան, սակայն իր թիմի հետ վերադարձավ Իռլանդիա: Դուբլինի օդանավակայանում հավաքականին դիմավորողների թվում էր նաեւ Իռլանդիայի վարչապետ Ալբերտ Ռեյնոլդսը: Ինչպես եւ ծրագրված էր, Իռլանդիայի ֆուտբոլային պատվիրակությանը ուղղաթիռով հասցրին «Ֆինիքս պարկ», ուր նրանց սպասում էին 100 հազար իռլանդացիներ: Խանդավառ ընդունելության ներկա էր Իռլանդիայի նախագահ Մերի Ռոբինսոնը. «Շատ ուրախ եմ, որ դուք վերադարձաք: Ձեր մեծարումը ժողովրդի ցանկությունն էր: Դուք ձեր գերազանց խաղով շահեցիք մեր սիրտը», ասաց նախագահը: Երբ Չառլտոնը բեմ բարձրացավ, ամբոխն իրար խառնվեց. «Շատ եմ ցավում, որ մենք չկարողացանք աշխարհի գավաթը բերել ձեզ համար: Մեր ամեն մի խաղացող արեց հնարավորը եւ ավելին պահանջել հնարավոր չէր: Հաճելի է, որ մենք այստեղ ենք»: Լրագրողները շտապեցին կարծիք հայտնել, որ այդ մեծարումը 1/8-րդ եզրափակչի համար էր, իսկ ի՞նչ կլիներ, եթե Իռլանդիայի հավաքականը չեմպիոն դառնար:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Զոհ Իտալիայում

Նեապոլ քաղաքում 15-ամյա մի պատանի Իտալիայի հավաքականի Նիգերիայի թիմի դեմ տարած հաղթանակից հետո, տոնախմբության ժամանակ, ատրճանակով անզգուշորեն սպանել է իր հորեղբոր 7-ամյա որդուն՝ Սալվատորե Օլիվային: Ամբողջ Իտալիան նշում էր այդ դժվար հաղթանակը, որը հնարավորություն տվեց իրենց թիմին պայքարը շարունակելու չեմպիոնի կոչման համար:

Եվրոպացիների առավելությունը

Գերմանիայի հավաքականի ավագ մարզչի օգնական Ռեյներ Բոնհոֆն ասաց. «Պետք է ընդունենք, որ ֆուտբոլը բազմաթիվ երկրներում մեծ առաջադիմություն է արել եւ գրեթե հասել է եվրոպական մակարդակի: Աշխարհի առաջնություններում այլեւս հնարավոր չէ հեշտ հաղթանակներ տանել: Սակայն պետք է ընդունենք, որ քառորդ եզրափակիչ հանդիպումների կազմը վկայում է եվրոպական թիմերի հզորությունը»:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳԻ

Օրվա հետքերով

ԸՆԹԱՑՔ

Պատրաստվում է խաղաղական համաձայնագիր

ԲԱՔՈՒ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարար Մամեդրաֆի Մամեդովը լրագրողներին հաղորդեց հայ-ադրբեջանական հակամարտության կողմերի միջեւ խաղաղական համաձայնագրի նախապատրաստման մասին։ Համաձայնագիրն ստորագրվելու է հուլիսի վերջերին։ Նախարարը չպատասխանեց լրագրողների այն հարցերին, թե այդ համաձայնագիրը որտեղ է ստորագրվելու, եւ ով է հանդես գալու որպես միջնորդ՝ Ռուսաստա՞նը, թե՞ ԵԱՀԽ-ն։

Վրաստանում խաղաղապահներ չկա՞ն։ Էդուարդ Շեւարդնաձեն միջազգային ամեն ատյանի հանձնաժողովների առաջարկից Վրաստանի ազդեցիկ եւ համաշխարհային, որ համագործակցությամբ խաղաղապահներ չկան։ Նա այսօր այդ մասին հայտարարեց հանրապետական ռադիոյի տված ամենօրյա հարցազրույցում։ Պետության ղեկավարը հավաստիացրեց, որ այդ հանձնաժողովների համաձայնության կողմնակի տեղում ուսումնասիրել իրավիճակը, ստեղծել բոլոր փաստաթղթերը։ Շեւարդնաձեն նաեւ ընդգծեց, որ «այն ուժերը, որոնք ցանկանում են խաղաղապահներ հայտարարել մարդասպաններին, ահաբեկիչներին եւ դիվերսանտներին, որոնք չգիտեն են Վրաստանի պատմությունն ու ճակատագիրը, թող այնտեղից չաս վախենում են ռուսական ուժերի ու հանցանքների համար»։ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Ղարաբաղում քննարկվում է Գյուրեշի հայտարարությունը

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 11 ՀՈՒԼԻՍ։ Ղարաբաղյան ճակատներում իրադրությունը մնում է անփոփոխ։ Թեեւ ադրբեջանական ուժերը պարբերաբար գնդակոծում են ղարաբաղյան պաշտպանական դիրքերը, այնուհանդերձ, հայկական կազմավորումները պատասխան հարվածների չեն դիմում։ ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալներով, ռազմաճակատի հարավարեւելյան ուղղությամբ նկատվում են հակառակորդի կենդանի ուժի զգալի կուտակումներ։

Լեռնային Ղարաբաղում շարունակում են քննարկել Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Դողան Գյուրեշի Բաքվում կատարած այն հայտարարությունը, թե անհրաժեշտության դեպքում Թուրքիան այնքան զորք կուղարկի ղարաբաղյան հակամարտության գոտի, որքան կպահանջի Ադրբեջանը։ Մեկնաբանելով թուրք գեներալի այդ հայտարարությունը, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի պատասխանատու աշխատակից Սեմ Առուշանյանը նշեց, որ դա բացահայտ սպառնալիք է կրում եւ նպաստում է իրադրության ապակայունացմանը տարածաշրջանում։ «Ուշագրավ է, որ թուրքական կողմը ակտիվանում է հատկապես այն պահին, երբ հակամարտության գոտում ստեղծվել են բոլոր նախադրյալները կայուն զինադադարի հաստատման համար», նշեց պրն. Առուշանյանը։ Պատահական չէ, որ Դողան Գյուրեշի այցը Բաքու ժամանակի առումով համընկնում է ճգնաժամի խաղաղ կարգավորման հարցում ԵԱՀԽ եւ Ռուսաստանի դիրքորոշումների նկատելի մերձեցման հետ։ Հայտարարելով ԵԱՀԽ հովանու ներքո որպես խաղաղարար հանդես գալու թուրքական զորքերի պատրաստակամության մասին, Գյուրեշը փորձում է ի չիք դարձնել ԼՂՀ փաստաթղթերին այդ կազմակերպման նկատմամբ եւ միաժամանակ ծախսել Եվրոպայի եւ Ռուսաստանի նախաձեռնությունների Թուրքիայի համար անընդունելի ու վտանգավոր միավորումը։ Նա նշեց նաեւ, թե թուրք պաշտոնյայի նման հայտարարությունից հետո բացառելի է դառնում կրակի դադարեցման ռեժիմի ամրապնդման վերաբերյալ համաձայնագիրը ստորագրելուց պաշտոնական Բաքվի հրաժարումը։ Համաձայնագիր, որը մայիսի 19-ին հավանություն էր գտել ԵԱՀԽ մեծական հանձնաժողովի կողմից։ Ուստի, կարելի է ենթադրել, որ ադրբեջանական կողմը առանց այն էլ փխրուն իրադրությունը խախտում է հենց Թուրքիայի ճնշման տակ։

ԱՆԿԱՐԱ

Հակամարտություն է հասունանում Նիյազովի եւ Անկարայի միջեւ

ԱՇԽԱԲԱԴ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Թուրքմեն անկախ մեկնաբանները նշում են, որ Թուրքմենստանի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովի եւ պաշտոնական Անկարայի միջեւ հակամարտություն է հասունանում։

Տեղի դիտորդների կարծիքով, հակամարտությունը ծագել է Թուրքմենստանում տնտեսական բարեփոխումների անհետեւողական իրագործման եւ իսլամական Իրանի հետ բարեկամության Սափարմուրադ Նիյազովի մերձեցման պատճառով։ Որպես Անկարայի դժգոհության արտահայտիչ, այս դեպքում հանդես է եկել նախագահ Նիյազովի բարեկամ, տնտեսական խորհրդական Նամիկ Էքինջին, որը Նիյազովին մեղադրել է դեպի շուկայական տնտեսություն առաջ ընթանալ չցանկանալու եւ երկրի տնտեսության նկատմամբ վերահսկողությունը իր ձեռքում պահելու ձգտման մեջ։ Պարոն Էքինջին նաեւ հայտարարել է, որ Թուրքմենստանում անկախությունից մնացած դպրոցներ վայելում են ոչ թե Թուրքիայի, այլ Իրանի աջակցությունը, եւ իր կասկածներն է հայտնել այդ դպրոցների երջանկավետների առողջական ապրելով, որոնցում սահմանափակ կյանք է հաղորդվում։

Բոսնիա. Միջմուսուլմանական ընդհարումներ Բիխաչի մոտ

ՍԱՐԱԵՎՈ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի հատուկ ներկայացուցիչ Յասուշի Ակաշին չհաջողվեց համոզել կրակի կնքում լրացուցիչ զինադադարի համաձայնագրի երկարաձգմանը Բոսնիայում ու Հերցեգովինայում։ Մուսուլման-խորվաթական եւ սերբական կողմերը երեկ հայտարարեցին, որ վերսկսել են մարտական գործողությունները։ Բոսնիայում ամենաթեժ կետը Բիխաչ քաղաքն էր, որտեղ շարունակվում էին Արեւմտյան Բոսնիայի ինքնավարության կողմնակիցների եւ Սարաեւոյի կենտրոնական իշխանությունների համար կառավարական զորաբանակի միջմուսուլմանական ընդհարումները։

Ինքնավարության կողմնակիցների ջոկատները շարունակում են գրոհել քաղաքը, որտեղ գտնվում է զորաբանակի շտաբը։ Տիրանալով քաղաքի հյուսիսային արվարձանները, Ֆիկրեթ Աբդիչի ջոկատները կրակի ներխուժեցին նրա հարավային մաս։ Ինքնավարության կողմնակիցները մի շարք բնակավայրերի են տիրացել Արեւմտյան Բոսնիայի այլ շրջաններում։

ՄՈՍԿՎԱ

Գորբաչովը խոստովանեց, որ մասնակից է Բաքվի դեպքերին

Խորհրդային Միության նախկին ղեկավար Միխայիլ Գորբաչովը հուլիսի 6-ին, առաջին անգամ հրապարակայնորեն ընդունեց, որ ինքն անձամբ հրամայել է տանկերի մուտքը Բաքու 1990-ի դեպքերի ժամանակ, որոնց ընթացքում զոհվեց 150 հոգի, հաղորդում է Ռոյթեր լրատվական գործակալությունը։ Գորբաչովը մինչ այդ երբեք պատասխանատվություն չէր վերցրել Բաքվում, Թբիլիսիում (1989) եւ Վիլնյուսում (1991) տեղի ունեցած մի շարք արյունալի դեպքերին բանակի կողմից ուժի գործադրման վերաբերյալ։ Այդ պատճառով էլ այժմ տարեն բազմաթիվ ուրաց կուսակցականներ նրան մեղադրում են պատասխանատվությունից խուսափելու մեջ։ «Նեզավիսիմայա գազետա» թերթին տված հարցազրույցի ժամանակ Գորբաչովն ասել է. «Ինձ համար դա ամենածանր պահն էր։ Ես այդտեղ (զորքեր մտցնելու) որոշում չընդունեցի, ինձ միայն մեկ անգամ Բաքվի հարցում»։ Նախկինում վարկածն այդ օրերին այն էր, որ բանակը մտել է վերջ տալ տեղական հայերի վրա կատարվող հարձակումներին, բայց իրադարձություններից մի քանի օր անց պաշտպանության նախարար Դմիտրի Յազովը բոլորովին այլ բացատրություն էր տվել, ասելով, որ ստորաբաժանումները մտել էին Բաքու ժողովրդական ճակատ ընդդիմադիր կուսակցության առաջխաղացումը կանխելու, նրանց իշխանության գլուխ անցնելը բացառելու համար։ Հարցազրույցի ժամանակ Գորբաչովի ձեւակերպումը ավելի մոտ է Յազովի այս վարկածին։ Նա ասել է. «դա այն պահն էր, երբ Բաքվում պետական եւ կուսակցական կառույցները կաթվածահար էին եղել, շրջանային իշխանություններից 18-ը արդեն կործանվել էին, եւ շատ կարգով վճռական որոշում պետք է կայացվեր»։

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ ԵՄ

Կոմիտասի պող. քարե շենքում գտնվող 3 սենյականոց բնակարանս, 2-ի եւ 1-ի (կամ 2-ի) հետ։ Զանգահարել՝ 25.01.59

Եղանակը Հայաստանում

ՀԱՄԱՌՈՏ

Կողոպուտ եւ թալան Աղենում

ԱԴԵՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, WSJ։ Հարավային Եմենի անջատողական կառավարությունը փախչելուց եւ Աղենը գրավելուց հետո, հյուսիսցիների զորագնդերը, ինչպես վկայում են օտարերկրյա թղթակիցները, սկսել են կողոպուտի ենթարկել վաճառաշահ նավահանգստային քաղաքի խանութները, գրասենյակները, թալանել պետական գործողությունների պատճառով բնակիչներից լքված բնակարանները։ Մյուս կողմից, հաղթական հյուսիսցիները սկսեցին կազմել «ազգային միասնության» կառավարություն, մինչ երկրից փախած հարավցի ղեկավարները հավաքվեցին Ջեդդայում, որոշելու իրենց հետագա քայլերը։

Հուսեյն-Ռաբին հանդիպում

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, BBC։ Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսը հայտարարեց, թե այս շաբաթ այցելելու է Հորդանանի մայրաքաղաք Ամման։ Դիտորդների կարծիքով, այցելությունը կայանալու դեպքում նախապատրաստական քայլ կլինի Հուսեյն-Ռաբին հանդիպման համար, որի կայացման մասին անցյալ շաբաթավերջին ցանկություն էր հայտնել Հորդանանի թագավորը։ Իսրայելական եւ միջազգային քաղաքական շրջանակներում այդ հայտարարությունը մեծ գոհունակությամբ ու գովեստով էր ընդունվել, որպես արաբ-իսրայելական հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը միտված «քաջարի քայլ»։

Ալժիրում սպանվեց հինգ ռուսաստանցի

ՌԱԲԱԹ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Այսօր Ալժիրում Ռուսաստանի հինգ քաղաքացիներ են սպանվել, հավանաբար մահմեդական ծայրահեղականների կողմից։ Այդ մասին հայտարարեցին Ալժիրի անվտանգության ծառայությունների պաշտոնական ներկայացուցիչները։ Հինգշաբթի օրը ալժիրցի իսլամականներն սպանել էին իտալացի յոթ նավաստիների։ Ծայրահեղականները մահվան սպառնալիքով բոլոր օտարերկրացիներից պահանջում են անհապաղ հեռանալ երկրից։

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

A STYLE

ORIGINAL DESIGN

«ԱԶԳ» թերթի A STYLE համակարգչային հրատարակչական ծառայությունը հայտնում է, որ թերթի էջերում տպագրվող այն գովազդները, որոնց չունեն A STYLE մակագրությունը, ձեւավորման որակի համար ծառայությունը պատասխանատվություն չի կրում։

ՕԳՏՎԵՔ ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ
ՄԵՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆՔ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԵԼ

Հեռախոսներ՝ 562863, 581841

ARMENTRUST

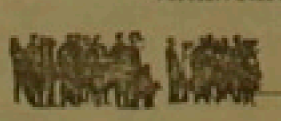

Կանոնադրական հիմնադրամ՝ 100 000 000 (հարյուր միլիոն) դրամ

Պետական թույլտվություն (լիցենզիա)՝ N 3 0003 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից

Թողարկման ազդագիր՝ FS-0005 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից

Բանկ՝ Վերակառուցման եւ Զարգացման Բաժնետիրական Բանկ

ARMENTRUST
բաժնետիրական ընկերության

ֆիքսված դիվիդենդներով բաժնետոմսերի սերտիֆիկատների վաճառքը դրամով եւ արժույթով սկսվում է

սույն թվի հուլիսի 4-ից

աշխատանքային ժամեր՝ 10.00-17.00
հանգստյան օր՝ կիրակի

ԵՐԵՎԱՆ
ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ 27
(Սայաթ-Նովա եւ Նալբանդյան խաչմերուկ)
հեռ. 58 67 18
58 67 19

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 10 000. Պատվեր 1800. Ստորագրված է տպագրության՝ 11. 07. 1994 Գինը՝ 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@